

POLSKI ZWIĄZEK SUMO

POLISH SUMO FEDERATION

ポーランド相撲協会

**REGULAMIN SPORTOWY I ORGANIZACYJNY
POLSKIEGO ZWIĄZKU SUMO
NA 2022 ROK**

Siedziba:
63-700 Krotoszyn, ul. Mały Rynek 13
ul. Mały Rynek 13
Prezes Zarządu
Tel.: + 48 500-236-612

www.pzsumo.org
Fb: Polski-Związek-Sumo
Ig: polish_sumo_federation
Ig: sumo_poland
e-mail: biuro@pzsumo.org

Dyrektor Biura
Tel.: +48 516-893-094
Sekretarz Generalny
Tel.: +48 601-983-698

NIP 621-16-91-346, REGON 251622017, KRS 204187

Rachunek Bankowy: Santander Bank Polska S.A. 30 1500 1517 1215 1004 4268 0000

**REGULAMIN SPORTOWY I ORGANIZACYJNY
POLSKIEGO ZWIĄZKU SUMO
NA 2022 ROK**

Spis treści:

	Strona
1. Wykaz Członków Polskiego Związku Sumo.....	3
2. Zasady ogólne.....	3
3. Kalendarz imprez PZSUMO.....	12
4. Regulamin powoływania zawodników do kadry narodowej.....	13
5. Kryteria powoływania zawodników do reprezentacji	15
6. Regulamin przyznawania i pozbawiania licencji klubowej.....	16
7. Regulamin przyznawania i pozbawiania licencji OZSUMO.....	18
8. Regulamin przyznawania i pozbawiania licencji zawodniczej	20
9. Regulamin przyznawania i pozbawiania licencji trenerskiej/instruktorskiej...21	
10. Regulamin przyznawania i pozbawiania licencji sędziowskiej	23
11. Regulamin sędziowski.....	24
12. Przepisy sędziowskie	26
13. Regulamin zmiany barw klubowych	30
14. Regulamin przyznawania odznaczeń Polskiego Związku Sumo.....	33

Do użytku wewnętrznego

Krotoszyn, 30 listopada 2021 r.

1. WYKAZ CZŁONKÓW POLSKIEGO ZWIĄZKU SUMO

1.1. Wykaz aktualnych członków Polskiego Związku Sumo dostępny jest na stronie Polskiego Związku Sumo za pośrednictwem portalu Sportzona.pl.

2. ZASADY OGÓLNE

2.1. KATEGORIE WIEKOWE i dopuszczalne formy rywalizacji:

a) dzieci

- 7 - 9 lat, formy zabawowej rywalizacji za zgodą obojga rodziców,
- 10 - 11 lat, szkolne i międzyszkolne formy współzawodnictwa zabawowo – sportowego w formie mini sumo (bez rzutów) za zgodą rodziców.

b) młodzicy/młodziczki 12-14 lat*;

c) kadeci/kadetki 15-16 lat (zgodnie z obowiązującymi przepisami PZSUMO);

d) juniorzy/juniorki 17 – 18 lat jw. (w Pucharach Polski od 15 lat);

e) młodzieżowcy: mężczyźni i kobiety 19 - 23 lata (prawo startu od 16 lat);

f) seniorzy/seniorki 24 lata i starsi/sze; (prawo startu zawodników w wieku od 17 lat).

*możliwość startu mają także zawodnicy 11-letni, za zgodą rodziców oraz lekarza (sportowego/rodzinnego), których klub macierzysty zgłosi do udziału we współzawodnictwie do Biura PZS minimum miesiąc przed datą planowanych zawodów. Możliwość ta obejmuje wszystkie zawody młodzików m.in. Mistrzostwa Polski oraz MMM. W tym celu zainteresowany klub składa wniosek do Prezesa Zarządu PZS, odpowiednio umotywowany (np. wysokimi umiejętnościami czy długim stażem) załączając jednocześnie zgodę rodziców i lekarza. Prezes Zarządu PZS rozpatruje wniosek w terminie 14 dni od dnia wpłynięcia wniosku. Wniosek może zostać także złożony drogą elektroniczną na adres mailowy Związku.

2.1.1. Zawodnik w zawodach objętych systemem współzawodnictwa sportowego tj. Mistrzostwach Polski Kadetów, Mistrzostwach Polski Juniorów oraz MMM, a także Mistrzostwach Polski Młodzików ma prawo startu jedynie w jednej z w/w imprez. Wyjątkiem jest młodzik startujący zarówno w MMM i MP Młodzików. Niedopuszczalne jest startowanie jednego zawodnika w danym roku w:

- MP Kadetów i MP Juniorów,
- MP Młodzików i MP Kadetów,
- MMM i MP Kadetów.

2.1.2. W pozostałym Zakresie PZS obowiązuje Regulamin Współzawodnictwa Sportowego Młodzieży Uzdolnionej, będący załącznikiem do „Programu dofinansowania zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży”.

2.1.3. W każdym roku po ME obowiązują roczniki takie jak w roku następnym.

2.2. KATEGORIE WAGOWE. Stosuje się następujące kategorie wagowe:

l.p.	młodzicy	młodziczki	kadeci	kadetki	juniorzy	juniorki
1.	- 40 kg	- 35 kg	-50 kg	-45 kg	-55 kg	-50 kg
2.	- 45 kg	- 40 kg	-55 kg	-50 kg	-60 kg	-55 kg

3.	- 50 kg	- 45 kg	-65 kg	-55 kg	-70 kg	-60 kg
4.	- 55 kg	- 50 kg	-75 kg	-60 kg	-80 kg	-65 kg
5.	- 60 kg	- 55 kg	-85 kg	-65 kg	-90 kg	-70 kg
6.	- 65 kg	- 60 kg	-95 kg	-70 kg	-100 kg	- 75 kg
7.	- 70 kg	- 65 kg	+95 kg	+70 kg	+100 kg	+75 kg
8.	+ 70 kg	+ 65 kg	OPEN	OPEN	OPEN	OPEN
l.p.	Młodzież U21 mężczyźni	Młodzież U21 kobiety	Młodzież U23 mężczyźni	Młodzież U23 kobiety	seniorzy	seniorki
1.	-60 kg	-50 kg	-70 kg	-50 kg	-70 kg	-50 kg
2.	-70 kg	-55 kg	- 77 kg	-55 kg	- 77 kg	-55 kg
3.	-85 kg	-60 kg	-85 kg	- 60 kg	-85 kg	- 60 kg
4.	-92 kg	-65 kg	-92 kg	-65 kg	-92 kg	-65 kg
5.	-100 kg	-73 kg	-100 kg	-73 kg	-100 kg	-73 kg
6.	-115 kg	-80 kg	-115 kg	-80 kg	-115 kg	-80 kg
7.	+115kg	+80 kg	+115 kg	+80 kg	+115 kg	+80 kg
8.	OPEN	OPEN	OPEN	OPEN	OPEN	OPEN

- najstarszy rocznik danej grupy wiekowej ma prawo startu w kolejnej starszej grupie wiekowej.
- na wniosek trenera kadry zawodnicy kadry narodowej mogą startować w grupach starszych.

W celu popularyzacji i uatrakcyjnienia zawodów w sumo zaleca się **wprowadzanie jeszcze innych dodatkowych kategorii wagowych** ogłoszonych osobnym komunikatem i regulaminem danych zawodów lub podjęciem stosownej decyzji w tym zakresie przez sędziego głównego zawodów. W zawodach mini sumo dzieci, kategorie wagowe ustala się po zważeniu wszystkich uczestników z uwzględnieniem poziomu sprawności fizycznej, wzrostu i zaawansowania sportowego.

2.2.1. Na Pucharach Polski zawodnik w danej grupie wiekowej ma możliwość startu jedynie w swojej kategorii wagowej (wg tzw. „widełek”) oraz kategorii wagowej bezpośrednio wyższej. Np. senior ważący 90 kg, ma możliwość startu w kat. -92 kg oraz -100 kg. Nie ma on natomiast możliwości startu w kat. -115 kg. Nie ma on także możliwości startu w kat. +115 kg ponieważ nie posiada minimalnej wagi 115,1 kg. W Mistrzostwach Polski każdej grupy wiekowej zawodnik może wystartować jedynie w jednej kategorii wagowej.

2.2.2. Powyższy zapis (2.2.1.) nie dotyczy kategorii OPEN.

2.3. SYSTEM WSPÓLZAWODNICTWA SPORTOWEGO.

Zawody w sumo w Polsce rozgrywane są według **przepisów ISF i Regulaminów szczegółowych PZSUMO**. W zawodach sumo **organizowanych przez PZSUMO**, w zależności od ilości startujących zawodników/czek w poszczególnych kategoriach wagowych, stosuje się następujące systemy walk:

- do 5 zawodników: system każdy z każdym,

- od 6 do 10 zawodników: system z podziałem na 2 puli zawodników, którzy w swoich grupach toczą walki systemem każdy z każdym. Po wyłonieniu dwóch najlepszych z każdej puli odbywają się walki półfinałowe: 1A z 2B oraz 1B z 2A. Zwycięzcy tych pojedynków walczą o miejsca I i II, a pokonani zajmują dwa III miejsca,

- 11 i wyżej zawodników: system walk (ISF) z podwójnym odwrotnym repasażem.

- W Mistrzostwach Polski, **finałiści ostatnich Mistrzostw Polski** (w kategorii wiekowej senior), którzy zajęli odpowiednio: **I m., II m.**, pierwsze **III m.**, drugie **III m.** zostaną **rozstawieni** przez system losujący do różnych ćwiartek lub puli, (np. **I m.** w ćwiartce 1, a **II m.** w ćwiartce 3; pierwsze **III m.** w ćwiartce 2, a drugie **III m.** w ćwiartce 4) - w przypadku min.11 zawodników lub **I m.** i drugie **III m.** w puli A, a **II m.** i pierwsze **III m.** w puli B- w przypadku od 6 do 10 zawodników).

Uwaga! - W zawodach objętych współzawodnictwem Systemu Sportu Młodzieżowego tj. w Mistrzostwach Polski Kadetów i w Mistrzostwach Polski Juniorów oraz Mistrzostwach Polski Młodzików, Młodzieżowych Mistrzostwach Polski i Mistrzostwach Polski Seniorów waga zawodników i zawodniczek odbywa się **tylko jeden raz w przeddzień zawodów, tylko dla zawodników zgłoszonych przez System SportZona w terminie podanym w komunikacie organizacyjnym. Odstępstwa od tej zasady może podjąć Sędzia Główny zawodów, a przed jego wyznaczeniem Prezes Zarządu.**

- W Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików oraz Pucharach Polski waga zawodników i zawodniczek odbywa się dwukrotnie: w przeddzień zawodów wieczorem oraz rano w dniu zawodów tylko dla zawodników zgłoszonych przez System SportZona w terminie podanym w komunikacie organizacyjnym.

- Losowanie walk wszystkich typów zawodów odbywa się przy udziale zainteresowanych trenerów.

Krzyżówki walk są wywieszane do wiadomości trenerów i zawodników przed walkami. **Krzyżówki odbytych walk dostępne będą na stronie Polskiego Związku Sumo systemu Sportzona, po wprowadzeniu przez administratora w terminie bezpośrednio po otrzymaniu od organizatora.**

Krajowy i międzynarodowy system współzawodnictwa sportowego obejmuje współzawodnictwo **indywidualne i drużynowe kobiet i mężczyzn** wg każdorazowo opracowanego kalendarza imprez i regulaminu imprez sportowych na dany rok startowy.

Krajowe zawody indywidualne i drużynowe obejmują :

- 2.3.1. Mistrzostwa Stref/Regionów, Województw Młodzików/Młodziczek;
- 2.3.2. Mistrzostwa Stref/Regionów, Województw Kadetów/Kadetek;
- 2.3.3. Mistrzostwa Regionów, Województw Juniorów/Junierek, Młodzieżowców U21/23;
- 2.3.4. Mistrzostwa Polski Młodzików/Młodziczek;
- 2.3.5. Mistrzostwa Polski Kadetów/Kadetek;
- 2.3.6. Mistrzostwa Polski Juniorów/Junierek;
- 2.3.7. Młodzieżowe Mistrzostwa Polski kobiet i mężczyzn U21/23;
- 2.3.8. Mistrzostwa Polski Seniorów/ Seniorek;
- 2.3.9. Akademickie Mistrzostwa Polski;
- 2.3.10. Puchar Polski Młodzików/Młodziczek, Kadetów/Kadetek, Juniorów/Junierek, Młodzieżowców K/M;
- 2.3.11. Puchar Polski Seniorów i Seniorek;
- 2.3.12. Międzynarodowe Mistrzostwa Polski seniorów i senierek „Poland Open”;
- 2.3.13. Międzynarodowe Mistrzostwa Polski juniorów i junierek;
- 2.3.14. Międzynarodowe Mistrzostwa Polski kadetów i kadetek;
- 2.3.15.1. Turnieje Basho kategorii open (4-6 turniejów).

Międzynarodowe zawody indywidualne i drużynowe obejmują:

- 2.3.15.2. Puchary Europy (w grupie wiekowej senior);
- 2.3.15.3. Turnieje Międzynarodowe (wszystkich grup wiekowych);
- 2.3.16. Mistrzostwa Europy Młodzików i Młodziczek;
- 2.3.17. Mistrzostwa Europy Kadetów i Kadetek;
- 2.3.18. Mistrzostwa Europy Juniorów/Juniorek;
- 2.3.19. Mistrzostwa Europy Młodzieżowców kobiet i mężczyzn do 21 lat i do 23 lat;
- 2.3.20. Mistrzostwa Europy Seniorów/Seniorek;
- 2.3.21. Mistrzostwa Świata Juniorów/Juniorek;
- 2.3.22. Mistrzostwa Świata Seniorów/Seniorek;
- 2.3.23. Igrzyska Europejskie;
- 2.3.24. Igrzyska „Nomad Games”;
- 2.3.25. Igrzyska Sportów Walki - „Combat Games”;
- 2.3.26. Igrzyska Światowe - „The World Games”.

2.4. KLASY SPORTOWE

2.4.1. W sumo obowiązują następujące normy na klasy sportowe:

Lp.	NAZWA ZAWODÓW	KLASY SPORTOWE / MIEJSCE						
		MM	M	I	II	III	Mł. Zł.	Mł. Sr.
1.	Mistrz. Świata / WG/ ACCORD. seniorów/ek	1-5	7-13	start				
2.	Mistrzostwa Europy/ Igrzyska Europ. sen./ek	1-3	5-7	start				
3.	Mistrzostwa Świata juniorów/ek	1-2	3-7	9-13				
4.	Mistrzostwa Europy młodzież. M/K do 21 i 23	1	2-3	5-9				
5.	Mistrzostwa Europy junior/ek , kadet./ek		1-3	5-7				
6.	Mistrzostwa Europy młodziczek i młodzików			1-2	3-5	start		
7.	Turnieje m/n (min.4 reprezentacje);Puchary Europy		1-3	5-7				
8.	Turniej Basho – klasyfikacja gen.		1-8	9-16				
9.	Mistrz. Polski /P P, Akademickie MP sen.		1-3	5-7	9-13			
10.	Młodzieżowe Mistrz. Polski / PP K/M + m/n		1-2	3-5	7-11			
11.	Mistrzostwa Polski / PP juniorów/ek + m/n		1	2-3	5-7	9-15		
12.	Mistrz. Polski / PP kadetów + m/n			1	2-3	5-7	9-1	start
13.	Mistrzostwa Polski / PP młodzików/czek + m/n				1	2-3	5-9	start
14.	Międzywojewódzkie Mistrz. Młodzików					1-3	5-7	start
15.	Mistrzostwa Województw , miast					1-2	3-5	start

2.4.2. Nadawanie klas i klasyfikację (ranking) zawodników oraz klubów w ramach Klubowego Mistrza Polski prowadzi Komisja Sportowa PZSUMO.

2.4.3. Punktacja zawodów indywidualnych do Rankingu Klubowego Mistrza Polski i Najlepszego Zawodniczki i Zawodnika w sumo w 2022 r.:

L.p.	Nazwa imprezy	Lokata w zawodach						
		I m	II m	2 x 3 m	2x 5 m	VII m	IX m	start
1	Igrzyska Światowe - „The World Games”	150	130	110	80	55	35	15
2	Igrzyska Europejskie	120	110	80	55	35	20	10
3	Igrzyska Sportów Walki - „Combat Games”	110	90	70	50	30	15	5
4	Mistrzostwa Świata Seniorów/ek	130	110	80	55	40	25	10
5	Mistrzostwa Europy Seniorów/ek	120	100	70	50	30	15	5
6	Mistrzostwa Europy Młodzieżowców K i M U-21/23	100	80	60	40	20	10	5
7	Mistrzostwa Świata Juniorów/ek	80	70	50	30	15	10	5
8	Mistrzostwa Europy Juniorów/ek	60	50	35	25	10	5	2
9	Mistrzostwa Europy Kadetów/ek	40	30	20	15	8	3	1
10	Mistrzostwa Europy Młodzików/czek	30	20	15	10	6	1	
11	Mistrzostwa Polski Seniorów/ek	40	35	28	23	15	10	3
12	Puchar Europy (w tym „Poland Open”-seniorów)	60	50	35	25	10	5	1
13	Turnieje Basho kat. open/ Igrzyska „Nomad Games”	50	40	30	20	15	10	5
14	Akademickie Mistrzostwa Polski K i M	25	21	17	13	10	8	3
15	Puchar Polski Seniorów/ek // Turniej m-n seniorów	30	25	20	13	8	6	1
16	Młodzieżowe Mistrzostwa Polski K i M U- 21/23	25	21	17	13	10	8	3
17	Puchar Polski Młodzieżowców K i M U-21/23 // Turniej m-n Młodzieżowców K i M U-21/23	20	15	10	8	6	4	2
18	Mistrzostwa Regionów Młodzieżowców K i M U-21/23	10	8	6	4	2	1	
19	Mistrzostwa Województwa Młodzieżowców K i M U-21/23	8	6	4	2	1		
20	Mistrzostwa Polski Juniorów/ek	15	12	9	5	2		
21	Międzynarodowe Mistrzostwa Polski Juniorów/ek	12	10	8	4	1		
22	Puchar Polski Juniorów/ek// Turniej m-n Juniorów/ek	12	10	8	4	2	1	
23	Mistrzostwa Regionów Juniorów/ek	10	8	6	3	2	1	
24	Województwa Juniorów/ek	8	6	4	2	1		
25	Mistrzostwa Polski Kadetów/ek	9	7	5	3	1		
26	Międzynarodowe Mistrzostwa Polski Kadetów/ek	7	6	4	2	1		
27	Puchar Polski Kadetów/ek // Turniej m-n Kadetów/ek	6	5	3	2	1		
28	Mistrzostwa Regionów Kadetów/ek	4	3	2	1			
29	Mistrzostwa Województwa Kadetów/ek	3	2	1				
30	Mistrzostwa Polski Młodzików/czek	5	4	3	2	1	1	1
31	Puchar Polski Młodzików/czek// Turniej m-n Młodzików/czek	4	3	1	1	1		
32	Mistrzostwa Regionów Młodzików	3	2	1	1	1		
33	Mistrzostwa Regionów Młodziczek	3	2	2	1			
34	Mistrzostwa Województwa Młodzików/czek	2	1	1				
35	Drużynowe Mistrzostwa Polski Seniorów	160	140	112	92	60	40	12
36	Drużynowe Mistrzostwa Polski Młodzieżowców U21 i U23	100	84	68	52	40	32	12
37	Drużynowe Mistrzostwa Polski Juniorów	60	48	36	20	8	4	4
38	Drużynowe Mistrzostwa Polski Kadetów	36	28	20	12	4	4	4
39	Drużynowe Mistrzostwa Polski Młodzików	20	16	12	8	4	4	4

„*Turniej m-n – oznacza turniej międzynarodowy, niebędący Pucharem Europy, Mistrzostwami Europy ani Mistrzostwami Świata, na który reprezentanci kraju wyjechali zgodnie z Regulaminem powoływania zawodników do kadry narodowej.”

2.4.4. W przypadku startu w kategorii wagowej mniej zawodniczek/ów niż liczba miejsc punktowanych, ostatni zawodnik/czka nie otrzymuje pkt (dotyczy zawodów krajowych i międzynarodowych w kraju).

2.4.5. Punkty otrzymują także wszyscy członkowie drużyny, jeżeli w ramach zawodów stoczyli przynajmniej jeden pojedynek, np. podczas walk drużynowych Mistrzostw Europy.

2.4.6. Punkty za zawody drużynowe w Polsce (Drużynowe Mistrzostwa Polski) otrzymują poszczególne kluby zgodnie z punktacją w tabeli 2.4.3.

2.5 PRAWO STARTU W ZAWODACH

2.5.1 Prawo startu w zawodach organizowanych przez PZSUMO mają zawodnicy i zawodniczki licencjonowanych klubów sportowych Polskiego Związku Sumo, którzy posiadają aktualne badania lekarskie, ważną (opłaconą na 2022 rok) licencją zawodniczą **PZSUMO**, uiszcili opłatę startową oraz są szkoleni przez trenera posiadającego licencję trenerską **PZSUMO na 2022 rok**.

2.5.2 **Licencje zawodnicze, klubowe oraz trenerskie i sędziowskie** należy wyrobić za pośrednictwem portalu SportZona zgodnie z Instrukcją zamieszczoną na stronie internetowej PZSUMO: www.pzsumo.org w terminach określonych w komunikatach organizacyjnych poszczególnych imprez.

2.5.3. Na wszystkich imprezach centralnych obowiązują opłaty startowe. Wysokość opłat reguluje tabela znajdująca się w załączniku nr 2 do Regulaminu Sportowego i Organizacyjnego na 2022 rok. Opłaty dokonuje się przed oficjalną wagą danych zawodów, a ewentualne odstępstwa od terminu zapłaty przed oficjalną wagą są możliwe jedynie za zgodą Prezesa Zarządu. W przypadku gdy zawodnik startuje w danej imprezie w dwóch grupach wagowych uiszcza opłatę tylko za jeden start. W przypadku startu w więcej niż jednej grupie wiekowej zawodnik uiszcza opłatę za każdą z grup wiekowych osobno. Opłaty startowe pobiera Polski Związek Sumo, a Organizator danej imprezy sportowej otrzymuje do 70% pobranych środków, po przedstawieniu sprawozdania i ocenie przeprowadzenia zawodów. Organizator Mistrzostw Polski Kadetów i Mistrzostw Polski Juniorów otrzymuje do 30% pobranych środków. Szczegółowe kryteria podziału pobranych opłat znajdują się w załączniku nr 3 do Regulaminu Sportowego i Organizacyjnego na 2022 rok.

2.5.4. Badania lekarskie muszą być przeprowadzone przez upoważnione przychodnie sportowo lekarskie lub upoważnionych lekarzy.

2.5.5. Zawodnika zagranicznego startującego w barwach polskiego klubu w imprezie obowiązuje: paszport oraz licencja zawodnika PZSUMO, która wystawiona jest na podstawie zgody macierzystej federacji. Koszt licencji zawodnika zagranicznego jest taki sam jak zawodnika krajowego. Zawodnik zagraniczny dopuszczony do zawodów startuje na odpowiedzialność klubu, który zgłasza go do zawodów, musi posiadać badania lekarskie.

2.5.6. Zawodnik nieposiadający obywatelstwa polskiego, ale posiadający kartę stałego pobytu może występować w barwach polskiego klubu w zawodach indywidualnych lub drużynowych. Przy wyrabianiu licencji zawodnik taki nie musi dołączać zgody federacji zagranicznej z danego kraju o zgodę na wystawienie licencji zawodniczej PZSUMO. Koszt licencji w takim przypadku wynosi tak jak zawodnika krajowego. Zawodnik zagraniczny posiadający stałą kartę pobytu dopuszczony do zawodów startuje na odpowiedzialność klubu, który zgłasza go do zawodów, musi posiadać badania lekarskie.

2.5.7. W zawodach organizowanych przez PZSUMO nie mają prawa startu zawodnicy niezrzeszeni w klubach sportowych (zawodnicy niestowarzyszeni).

2.5.8. Warunkiem dopuszczenia zawodników do startu przez Komisję Weryfikacyjną danych zawodów jest:

- zgłoszenie ich przez kluby w systemie **SportZona** w danych kategoriach wagowych,
- zważenie się podczas oficjalnej wagi określonej komunikatem organizacyjnym zawodów,
- przedstawienie do wglądu aktualnych badań lekarskich oraz
- przedstawienie do wglądu aktualnego dokumentu tożsamości ze zdjęciem.

2.5.9. Na liście startowej zawodów umieszczony jest wyłącznie zawodnik zweryfikowany, zważony i rozlosowany. W przypadku wycofania zawodnika, o którym mowa, przez trenera lub lekarza, w trakcie zawodów po odbyciu co najmniej 1 walki, nie ma przesunięcia zawodników na liście startowej. W takim przypadku przeciwnicy otrzymują punkty walkowerem. **W przypadku wycofania zawodnika przed walkami następuje skreślenie zawodnika z listy startowej i ponowne rozlosowanie.**

2.5.10. **Skłasyfikowany zostanie tylko ten zawodnik, który stoczył co najmniej 1 walkę.**

2.5.11. W odniesieniu do mistrzostw Polski wszystkich grup wiekowych w przypadku gdy zgłoszony jest tylko 1 zawodnik/czka w danej kategorii wagowej **przyznaje się tytuł i medal bez uwzględniania tego wyniku w klasyfikacji.**

2.5.12. W Drużynowych Mistrzostwach bierze udział klub który dokonał zgłoszenia najpóźniej godzinę przed rozpoczęciem walk. Ewentualną decyzję w sprawie odstępstwa od tej zasady wydaje Sędzia główny zawodów.

Drużyna składa się z 2-4 zawodników zgłaszanych w tabeli, której wzór jest udostępniany przez Biuro PZS podczas każdego zawodów.

Zawodnik, który został zgłoszony otrzymuje kolejność startu zgodnie z tabelą, tj. pierwszy (*sempo*) zawsze startuje w pierwszym pojedynku, drugi (*chuken*) zawsze startuje w drugim pojedynku oraz trzeci (*taisho*) startuje zawsze w trzecim pojedynku.

Dodatkowy zawodnik (*substitute*) może wejść na miejsce dowolnego zawodnika. Zmiany można dokonać tylko raz, a zawodnik zastępowany nie może walczyć już w pozostałych walkach turnieju drużynowego).

Zawinione wystartowanie zawodnika niezgodnie z kolejnością skutkuje przegraniem pojedynku i punktem uzyskanym dla przeciwnika.

Pojedynek zwycięża drużyna, której zawodnicy wygrali więcej walk (ma większą ilość punktów).

Dopuszcza się wypożyczenie jednego zawodnika podczas zawodów wyłącznie do turnieju drużynowego. Dla przykładu klub X wystawia 1, 2 lub 3 zawodników oraz wystawia jednego wypożyczonego zawodnika od klubu Y. W takim przypadku wszystkie zdobyte punkty trafiają do klubu X.

2.6. ZGŁOSZENIA DO ZAWODÓW I FINANSE.

Zgłoszenia zawodników należy dokonać tylko i wyłącznie poprzez serwis SportZona.pl w terminie określonym komunikatem organizacyjnym danych zawodów.

Wprowadza się możliwość zgłoszenia zawodnika/czki po terminie wyznaczonym w komunikacie danych zawodów za dodatkową odpłatnością w wysokości 200 zł na rzecz PZSUMO (przelew przed zgłoszeniem). Warunkiem dopuszczenia zawodnika/czki jest ich wcześniejsza rejestracja w systemie SportZona wraz z opłaconą składką licencyjną przed zawodami. Odstępstwo od powyższej zasady leży w gestii Prezesa Zarządu w porozumieniu z Sędzią Głównym zawodów.

Wygenerowane poprzez system SportZona wnioski (bez podpisów) jeszcze nie zgłaszanych zawodników należy przesyłać na adres (biuro@pzsumo.org). Oryginały wniosków licencyjnych (po aktywacji-zawodnicy mają nadany numer licencji) i oświadczenia dot. zawodników niepełnoletnich należy dostarczyć do weryfikacji przed wagą.

Koszt licencji na rok 2022 oznaczony jest w tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do Regulaminu Sportowego i Organizacyjnego Polskiego Związku Sumo. **Oplaty należy dokonać przelewem na konto PZSUMO SANTANDER 30 1500 1517 1215 1004 4268 0000. Skan dowodu wpłaty z wykazem zawodników wygenerowanym poprzez system SportZona należy przesłać elektronicznie na adres biuro@pzsumo.org.**

2.7 KRYTERIA PRYZNAWANIA IMPREZ

2.7.1. Zarząd Polskiego Związku Sumo przyznaje imprezy w ramach harmonogramu działań (kalendarz imprez) biorąc pod uwagę: w pierwszej kolejności organizację Pucharów Polski w latach ubiegłych oraz innych imprez np. MMM, zawodów dzieci i Mistrzostw Polski U21, U23 i seniorów, w drugiej kolejności brane pod

uwagę są możliwości organizacyjne, w tym wielkość hali sportowej, zapewnienie szatni dla zawodników, miejsc dla kibiców, posiłków dla sędziów itd.

2.7.2. Kryterium przyznawania Mistrzostw Polski Młodzików, Mistrzostw Polski Kadetów oraz Mistrzostw Polski Juniorów jest także odległość czasu od przyznania ostatniej imprezy tej rangi.

2.8. OBOWIĄZKI ORGANIZATORA IMPREZY.

Podstawowe obowiązki organizatora polegają na:

2.8.1. Przygotowaniu i zatwierdzeniu przez PZSUMO preliminarza kosztów imprezy i komunikatu oraz wydaniu i rozesłaniu do zainteresowanych klubów komunikatu organizacyjnego minimum na jeden miesiąc przed imprezą. Komunikat organizacyjny powinien być dostarczony do PZSUMO drogą elektroniczną. Komunikaty organizacyjne i będą przedstawiane na stronie internetowej PZSUMO – www.pzsumo.org i **SportZona**. Wyniki końcowe zawodów będą przedstawiane na stronie internetowej **SportZona**.

2.8.2. Zabezpieczeniu obiektu sportowego wyposażonego w odpowiedni sprzęt sportowy, szatnie, urządzenia sanitarne, ciepłą wodę do kąpieli itp.

2.8.3. Odpowiedniej propagandzie imprezy, min. afisze, uroczyste otwarcie, zabezpieczenie i rozdanie nagród dla zwycięzców.

2.8.4. Zapewnieniu opieki lekarskiej, porządku i bezpieczeństwa.

2.8.5. Umożliwieniu korzystania z wagi w miejscu zakwaterowania zawodów.

2.8.6. **Zabezpieczeniu obsługi do prowadzenia zestawień walk tzw. „krzyżówek”, komputera z programem, drukarki, papieru ksero, podaniu wyników zawodów lokalnej i centralnej prasie, PAP, radiu i TV.**

2.8.7. Wydaniu komunikatu z wynikami i dostarczenie drogą elektroniczną kierownikom ekip i przekazanie pełnej dokumentacji zawodów do PZSUMO w ciągu 3 dni po zakończeniu imprezy. System do przeprowadzania walk w raz z zawartością odbytych walk zostaje przesłany przez organizatora bezpośrednio po zawodach do Sportzona.pl. Komunikat końcowy z krzyżówkami będzie dostępny na stronie Polskiego Związku Sumo poprzez system SportZona.pl.

2.8.8. Rezygnację z zatwierdzonej imprezy należy zgłosić nie później niż 3 miesiące przed planowanym terminem. **Rezygnacja po tym terminie skutkować będzie nieprzyznaniem organizacji imprez centralnych przez 2 najbliższe lata.**

2.8.9. Zabezpieczenie warunków do przeprowadzenia badań antydopingowych zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Sportu i Turystyki.

2.8.10. W przypadku Organizacji Międzywojewódzkich Mistrzostw Młodzików (MMM) organizator zobowiązany jest zapewnić nocleg, wyżywienie i zwrot kosztów dojazdu dla Sędziego Głównego lub innej osoby wyznaczonej.

2.8.11. Umieszczenie reklam stałych sponsorów Związku.

2.8.12. Rozliczeniu się z PZSUMO, z przekazanej dotacji w ciągu 14 dni po zakończeniu imprezy.

2.9. RÓŻNE.

2.9.1. Zobowiązuje się zawodników do udziału w ceremonii otwarcia i zakończenia do występowania w strojach sportowych. **Podczas ceremonii dekoracji obowiązuje strój startowy w mawashi.**

2.9.2. Zawodnicy grupy dzieci mogą walczyć w pasach mawashi „na rzepy” i mogą stosować czarne, obcisłe spodenki. **W grupie młodzików, kadetów, juniorów, młodzieżowców i seniorów mężczyzn obowiązują w trakcie walki tradycyjne mawashi” z zaleceniem startu bez bielizny pod spodem, jednakże mogą stosować czarne, obcisłe spodenki. Dopuszcza się stosowanie wyłącznie czarnych obcisłych spodenek typu leginsy, o długości nieprzekraczającej poziomu kolan. NIE DOPUSZCZA SIĘ DO STARTU ZAWODNIKÓW W KOSTIUMACH ZAPAŚNICZYCH.**

2.9.3. Zawodniczki grupy młodziczek kadetek, juniorek, młodzieżowców i senierek zobowiązane są do walczenia w tradycyjnych mawashi nakładanych na **jednokolorowe, sportowe kostiumy jednoczęściowe**, w miarę możliwości czarne.

2.9.4 Decyzję o ewentualnych odstępstwach od powyższych zobowiązań podejmuje sędzia główny.

2.9.5 Zwrot kosztów dojazdów w Polskim Związku Sumo – stawka za kilometr, tzw. „kilometrówka” wynosi maksymalnie 0,8358 zł. Decyzję o przyznaniu i wysokości zwrotu podejmuje się każdorazowo uwzględniając budżet danej akcji. Pomiędzy posiedzeniami Zarządu decyzje w tej sprawie podejmuje Prezes Zarządu.

2.10. KARY.

2.10.1 Sędzia główny może ukarać winnych zawodników lub trenerów za przekroczenia organizacyjno-sportowe oraz dyscyplinarne karą dyskwalifikacji zawodnika z całej imprezy oraz w przypadku trenera odsunięcia go od sekundowania walk zawodnikom.

We wszystkich sprawach nie ujętych niniejszym regulaminem decyzja należy do Prezydium lub Zarządu PZSUMO.

2.11. REGULAMINY SZCZEGÓŁOWE

2.11.1. W indywidualnych Mistrzostwach Polski seniorów/seniorek, studentów, młodzieżowców kobiet i mężczyzn (U21 i U23), juniorów i junierek, kadetów i kadetek oraz młodzików i młodziczek, prawo startu posiadają zawodnicy/zawodniczki spełniający łącznie poniższe kryteria:

- członkowie polskich klubów zgłoszeni zgodnie z ogólnymi zasadami regulaminu sportowego na 2022 rok, kategorie wagowe – **bez tolerancji wagowej**.

2.11.2. Puchary Polski seniorów/młodzieżowców

- członkowie polskich klubów zgłoszeni zgodnie z ogólnymi zasadami regulaminu sportowego na 2022 rok, kategorie wagowe - **2 kg tolerancji**.

2.11.3. Puchary Polski **juniorów**

- członkowie polskich klubów zgłoszeni zgodnie z ogólnymi zasadami regulaminu sportowego na 2022 rok, kategorie wagowe – **z tolerancją 1 kg**.

2.11.4. Puchary Polski **kadetów i młodzików**

- członkowie polskich klubów zgłoszeni zgodnie z ogólnymi zasadami regulaminu sportowego na 2022 rok, kategorie wagowe – **bez tolerancji**.

2.11.5. W Międzynarodowych Mistrzostwach Polski poszczególnych grup wiekowych mogą startować zawodnicy zgodnie z przepisami nadrzędnymi dotyczącymi Pucharów Europy.

2.11.6. Polski Związek Sumo, na wniosek klubu sportowego, zaopiniowany przez lekarza specjalistę w dziedzinie medycyny sportowej (lub w przypadku jego braku lekarza posiadającego certyfikat PTMS), może przenieść zawodnika na stałe do wyższej kategorii wiekowej. Po przeniesieniu do wyższej grupy wiekowej zawodnik startuje wyłącznie w tej grupie wiekowej.

2.11.7. Przeniesienie zawodnika do wyższej kategorii wiekowej może dotyczyć wyłącznie reprezentanta Polski powołanego na zawody międzynarodowe w wyższej kategorii wiekowej

Uwaga! W indywidualnych zawodach Systemu Sportu Młodzieżowego wszystkich grup wiekowych (MMM, MPk., MPj.,) nie wyraża się zgody na okresowe wypożyczenia zawodników.

2.12 RADA TRENERÓW

2.12.1. W skład Rady Trenerów wchodzi 3 osoby spośród przedstawicieli kadry szkoleniowej .

2.12.2. Do zakresu działania Rady Trenerów należy:

- a) reprezentowanie interesu kadry szkoleniowej wobec władz Związku oraz innych organizacji i jednostek działających w sporcie,
- b) przedstawianie Zarządowi i wydziałowi wyszkolenia Związku koncepcji długofalowych kierunków szkolenia.
- c) doradzanie w opracowywaniu planów szkolenia kadr zawodniczych oraz kadr trenersko-instruktorskich,
- d) opiniowanie wniosków w zakresie pomocy materialnej zawodników oraz kadry trenerskiej i instruktorskiej,
- e) inicjowanie współpracy pionu szkolenia z innymi komisjami Związku,

2.13 RADA ZAWODNICZA

2.13.1. W skład Rady Zawodniczej wchodzi od 3 do 5 osób, spośród członków kadry narodowej.

2.13.2. Do zakresu działania Rady Zawodniczej należy:

- a) reprezentowanie interesów zawodników wobec władz Związku oraz innych organizacji i jednostek działających w zakresie sportu,
- b) współdziałanie z kadrą trenersko- instruktorską w realizacji zadań szkoleniowych,
- c) nadzór nad realizacją przez zawodników regulaminów i przepisów,
- d) współdziałanie z władzami Związku w zakresie spraw socjalno-bytowych, dyscyplinarnych i społeczno-wychowawczych zawodników.

2.14 KOMISJA SPORTOWA

2.14.1. W skład Komisji Sportowej wchodzi od 1 do 3 osób.

2.14.2. Komisję Sportową powołuje Zarząd Polskiego Związku Sumo na czas kadencji Władz Związku.

3. KALENDARZ IMPREZ na 2022 r.

Puchary:

- 1. Puchar Polski młodzików i kadetów:
 - a) Kielce (UKS Guliwer) 13-14 V 2022 r.
 - b) Wrocław (MKS Juvenia) 12-13 XI 2022 r.
- 2. Puchar Polski juniorów i seniorów:
 - a) Dębica (LUKS Lubzina) 19-20 II 2022 r.
 - b) Krotoszyn (TAR) 3-4 XII 2022 r.
- 3. Otwarty Puchar Polski juniorów:
 - Krotoszyn (TAR) 24-25 IX 2022 r.

Mistrzostwa Polski:

- 1. Mistrzostwa Polski seniorów: Krotoszyn (TAR) 2-3 IV 2022 r.
- 2. Mistrzostwa Polski młodzieżowców U23: Ropczyce (LUKS Lubzina) 19-20 III 2022 r.
- 3. Mistrzostwa Polski młodzieżowców U21: Myślenice (Dalín Myślenice) 5-6 III 2022 r.
- 4. Mistrzostwa Polski juniorów: Kobylin (Samson Kobylin) 9-10 IV 2022 r.

5. Mistrzostwa Polski kadetów: Kwidzyn (Judo Zielińscy Kwidzyn) 28-29 V 2022 r.
6. Mistrzostwa Polski młodzików: Łódź (Master Łódź) 9-10 IX 2022 r. + 10-11 X - konsultacja dla kadetów

Międzywojewódzkie Mistrzostwa Młodzików

MMM A – Gorzów Wielkopolski (GSSiR) 11-12 VI 2022 r.

MMM B – Kraków (Gladiator/Dalin) 4-5 VI 2022 r.

MMM C – Kielce (UKS Guliwer) 11-12 VI 2022 r.

MMM D – Warszawa (UKS Marysin) 4-5 VI 2022 r.

Imprezy międzynarodowe:

Puchary Europy:

1. Węgry – Erd – 22-23 I 2022 r.
2. Estonia – Rakvere – 12-13 III 2022 r.
3. Niemcy – Brandenburg
4. Gruzja – Batumi
5. Polska – Krotoszyn – 24-25 IX 2022 r.
6. Rosja – Czechov – 15-16 X 2022 r.

Mistrzostwa Europy:

1. Juniorów i Seniorów – Azerbejdżan – Baku 21-22 V 2022 r.
2. Młodzieżowców U21 i U23 – Polska – Krotoszyn 3-4 IX 2022 r.
3. Młodzików i Kadetów – Estonia – Rakvere 7-9 X 2022 r.

Światowe Igrzyska Sportów Nieolimpijskich – The World Games – USA – Birmingham – Alabama (7-17 lipca 2022 r.):

9-10 lipca 2022 r. – zawody sumo.

Inne:

1. I Poland Open Sumo Beach – I Otwarte Mistrzostwa Polski w Sumo 6-7 VIII 2022 r.
2. Turniej międzynarodowy „US Open” Los Angeles Stany Zjednoczone
3. Turniej międzynarodowy Okinoshima Japonia 30 X – 6 XI 2022 r.
4. Turniej międzynarodowy Niżny Nowogród – 10-12 VI 2022 r.
5. Turniej międzynarodowy Litwa Wilno

4. REGULAMIN POWOŁYWANIA ZAWODNIKÓW DO KADRY NARODOWEJ

Regulamin powoływania zawodników do kadry narodowej seniorów, młodzieżowców, juniorów, kadetów i młodzików oraz zasady i warunki reprezentowania barw narodowych w zawodach międzynarodowych w sumo w 2022 roku.

I. Powoływanie zawodników do kadry narodowej seniorów, młodzieżowców, juniorów, kadetów i młodzików.

1. Kadre narodową stanowią zawodnicy spełniający n/w warunki regulaminu powoływania zawodników do poszczególnych kadr.
2. Do kadry seniorów mogą być powoływani zawodnicy posiadający co najmniej I klasę sportową.
3. Do kadry młodzieżowców, juniorów i kadetów mogą być powoływani zawodnicy posiadający co najmniej II klasę sportową.
4. Zawodnicy powoływani do kadr narodowych oprócz wymogu posiadania odpowiedniej klasy sportowej powinni spełniać wymogi stawiane przed nimi przez Wydział Wyszkożenia PZSUMO, tzn.:
 - osiągać wysokie wyniki w zawodach wskazanych na każdy rok przez Wydział Wyszkożenia PZSUMO,
 - brać udział w konsultacjach szkoleniowych, badaniach diagnostycznych, zgrupowaniach kondycyjnych i technicznych organizowanych przez PZSUMO oraz posiadać aktualne badania lekarskie stwierdzające zdolność do uprawiania sumo,
 - prezentować odpowiednią postawę społeczno-moralną i zdyscyplinowanie.

II. Zatwierdzanie kadry narodowej.

1. Propozycję kadry narodowej seniorów, młodzieżowców i juniorów oraz kadetów i młodzików w formie wykazu szkolonych zawodników zatwierdza Zarząd Związku na wniosek Wydziału Wyszkożenia PZSUMO i następnie w/w propozycja przekazywana jest do Ministra Sportu i Turystyki celem ostatecznej akceptacji.
2. Kadra narodowa seniorów, młodzieżowców, juniorów i kadetów powoływana jest raz w roku od 1 stycznia do 31 grudnia.
3. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych względami szkoleniowymi i startowymi, na wniosek Wydziału Wyszkożenia Zarząd PZSUMO może dokonać zmian w składach kadry narodowej seniorów i juniorów i wnioskować do Ministra Sportu i Turystyki o zatwierdzenie korekt w tym zakresie. Ustala się termin dokonywania korekt składu kadry do 7 dni przed imprezą rangi Mistrzostw Europy i Świata.

III. Powoływanie do reprezentacji na zawody międzynarodowe.

1. Do reprezentacji na zawody międzynarodowe mogą być powoływani zawodnicy, którzy są członkami kadry narodowej seniorów, młodzieżowców i juniorów oraz kadetów i młodzików.

2. Do reprezentowania barw narodowych w zawodach międzynarodowych będą powoływani zawodnicy, którzy spełniają wymogi określone przez Wydział Wyszkożenia PZSUMO, tzn.:

- Osiągną odpowiednie wyniki w zawodach ustalonych wg **Rankingu Startów w zawodach dla poszczególnych grup wiekowych przed ME i MŚ tj.:**

Puchary Polski: I m.-3 pkt, II m. – 2 pkt, III m.-1 pkt,

Mistrzostwach Polski: I m.-4 pkt, II m. – 3 pkt, III m.-2 pkt

oraz sprawdzianach i kontrolach wyznaczonych przez Wydział Wyszkożenia.

- posiadają odpowiednie cechy psychomotoryczne predysponujące ich do udziału we współzawodnictwie sportowym na najwyższym poziomie.

IV. Przez reprezentowanie barw narodowych w zawodach międzynarodowych należy rozumieć udział zawodników w:

1. Światowych Igrzyskach (The World Games),
2. Igrzyskach „Nomad Games”,
3. Igrzyskach Sportów Walki - „Combat Games”,
4. Mistrzostwach Świata Seniorów,
5. Mistrzostwach Świata Juniorów,
6. Mistrzostwach Europy młodzików, kadetów, juniorów i młodzieżowców i seniorów,
7. Pucharach Świata Seniorów, Pucharach Europy i Europejskich Igrzyskach,

8. Oficjalnych zawodach międzynarodowych - meczach reprezentacji narodowych,

9. Innych zawodach o obsadzie międzynarodowej.

V. Zatwierdzanie reprezentacji narodowej seniorów, młodzieżowców, juniorów, kadetów i młodzików na zawody międzynarodowe.

1. Składy reprezentacji na zawody międzynarodowe wymienione w ust. IV. 1-6, zatwierdza Zarząd PZSUMO po otrzymaniu propozycji od Kierownika Wydziału Wyszkozenia i następnie przedkłada właściwe składy do zatwierdzenia w Ministerstwie Sportu i Turystyki.

2. Skład reprezentacji na Puchar Świata Seniorów, Puchar Europy Seniorów i Europejskie Igrzyska zatwierdza Prezes Zarządu po otrzymaniu propozycji od Kierownika Wydziału Wyszkozenia.

3. Składy reprezentacji na zawody międzynarodowe wymienione w ust. IV. 8 i 9 zatwierdza Prezes Związku, po uzyskaniu opinii od Kierownika Wydziału Wyszkozenia.

VI. Zawodnicy powołani do reprezentacji na zawody międzynarodowe obowiązani są do zachowania godnej postawy etycznej i sportowej.

VII. PZSUMO finansuje przygotowania zawodników wytypowanych przez Wydział Wyszkozenia do startu w imprezach głównych oraz innych znajdujących się w wykazie zadań zleconych na 2022 rok.

5. KRYTERIA POWOŁYWANIA ZAWODNIKÓW DO REPREZENTACJI

5.1 Do reprezentacji Polski na poszczególne imprezy główne zostaną powołani zawodnicy, którzy są aktualnie członkami kadr narodowych danych grup wiekowych i spełniają co najmniej jedno z niżej wymienionych kryteriów wynikowych*:

* Na Mistrzostwa Europy powoływanych jest maksymalnie dwóch zawodników, a na Mistrzostwa Świata maksymalnie jeden zawodnik z danej kategorii wagowej w każdej grupie wiekowej. W związku z powyższym przy spełnieniu poniższych kryteriów przez więcej zawodników niż liczba miejsc (odpowiednio 2 dla ME i 1 dla MŚ) każdorazową decyzję o składzie kadry podejmuje Wydział Wyszkozenia, który następnie zatwierdzany jest przez Zarząd PZS. Na podstawie poniższych kryteriów wyłaniani są zawodnicy pretendujący do reprezentacji. Jeżeli w danym roku okaże się, że poniższe kryteria spełnia więcej niż dwóch zawodników w ramach reprezentacji na ME lub więcej niż jeden w ramach reprezentacji na MŚ, decyzję w sprawie wyboru reprezentantów, kierując się rankingiem za dany sezon oraz osiągnięciami zawodnika w ubiegłym roku kalendarzowym, podejmuje Wydział Wyszkozenia. Ostateczny skład reprezentacji zatwierdza Zarząd PZS.

1. Mistrzostwa Europy seniorów i senierek

- medal na ME w 2021 roku lub
- tytuł mistrza lub wicemistrza Polski seniorów w 2022 roku lub
- medal na ME juniorów lub ME młodzieżowców w 2021 roku
- I-II miejsce rankingu centralnych **imprez przed ME.**

2. Mistrzostwa Europy kadetów i kadetek

- medal na ME w 2021 roku lub
- I –II miejsce w rankingu centralnych **imprez przed ME.**

3. Mistrzostwa Europy juniorów i junierek

- medal na ME juniorów lub kadetów w 2021 roku lub
- I-II miejsce w rankingu centralnych **imprez przed ME.**

4. Mistrzostwa Europy młodzieżowców do 21 lat i do lat 23

- medal na ME juniorów lub młodzieżowców w 2021 roku lub
- I –II miejsce w rankingu centralnych **imprez przed ME.**

5. Mistrzostwa Europy młodzików i młodziczek

- medal na Mistrzostwach Europy młodzików w 2021 roku lub

- 1-3 miejsce w rankingu w 2022 roku – do decyzji wydziału wyszkolenia PZSUMO.

Uwaga! Polski Związek Sumo może tylko i wyłącznie dofinansowywać zawodników 14 letnich i starszych startujących w grupie kadetów. Zawodnicy 12-13 letni po zatwierdzeniu przez PZSUMO mogą wyjechać na ME tylko i wyłącznie na pełny koszt oraz zabezpieczenie organizacyjne i opiekuńcze klubów lub rodziców.

Ranking zawodników oparty będzie na klasyfikacji prowadzonej przez Komisję Sportową PZSUMO.

Propozycje składów poszczególnych reprezentacji na wniosek Kierownika Wydziału Wyszkozenia będzie zatwierdzał Zarząd Polskiego Związku Sumo.

W wyjątkowych, indywidualnych przypadkach może być rozpatrywany wniosek trenera kadry lub Kierownika Wydziału Wyszkozenia o powołanie zawodnika lub zawodniczki do reprezentacji, który/ra z przyczyn losowych nie spełnił/a wyżej wymienionych kryteriów. **Przypadek ten nie dotyczy zawodnika/zawodniczki, który/a wystąpił/a tylko i wyłącznie jeden raz podczas mistrzostw Polski. Jednak w drodze wyjątku na wniosek trenera kadry lub Kierownika Wydziału Wyszkozenia Zarząd może rozpatrzyć możliwość startu zawodnika, który brał udział tylko w Mistrzostwach Polski pod warunkiem, że nie ma innych kandydatów w danej kategorii wagowej i na wyłączny koszt klubu.**

Udział w Światowych Igrzyskach (The World Games) regulują przepisy odrębne.

6. REGULAMIN PRYZNAWANIA I POZBAWIANIA LICENCJI KLUBOWEJ

Postanowienia ogólne

6.1. Zarząd Polskiego Związku Sumo zwany dalej „Zarządem” ustanawia Regulamin przyznawania, odmawiania i pozbawiania licencji dla klubów sportowych dalej zwanymi „klubami sumo”.

Postanowienia Regulaminu mają zastosowanie do klubów sumo i klubów sportowych posiadających sekcję sumo oraz prowadzących szkolenie w zakresie sumo.

6.2. Regulamin określa zasady, warunki i tryb przyznawania i pozbawiania licencji dla klubów prowadzących szkolenie w sumo.

6.3. Przez szkolenie sportowe w sumo w rozumieniu Regulaminu uważa się:

- a) zajęcia treningowe, badania lekarskie i testy antydopingowe,
- b) współzawodnictwo sportowe.

6.4. Zarząd jest jedynym organem, który przyznaje, odmawia przyznania i pozbawia licencji dla klubów sumo.

6.5. Posiadanie licencji przez klub, w którym zajęcia prowadzi licencjonowany trener/instruktor sumo, stanowi warunek uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym.

6.6. Zarząd prowadzi ewidencję przyznanych licencji.

6.7. Ewidencja obejmuje także dokumenty załączone do wniosku o przyznanie licencji.

6.8. Zarząd prowadzi odrębną ewidencję prawomocnych decyzji o odmowie przyznania i o pozbawieniu licencji oraz przechowuje dokumentację tych spraw.

6.9. Zasady przyznawania licencji

a) Licencja dla klubu przyznaje się na czas oznaczony (jeden rok kalendarzowy).

b) Odpłatność za licencję dla klubu ponosi wnioskodawca w wysokości określonej przez Zarząd PZSUMO na dany rok, płatne na początku każdego roku kalendarzowego.

6.10. Klub sportowy ubiegający się **po raz pierwszy** o przyznanie licencji **opłaca wpisowe oraz roczną opłatę licencyjną w wysokości określonej w tabeli będącej załącznikiem do Regulaminu Sportowego i Organizacyjnego, a następnie** składa do Zarządu pisemny wniosek zawierający:

- a) pełną nazwę klubu sportowego oraz adres wnioskodawcy,
- b) datę i podpis upoważnionej osoby wnioskodawcy.

6.11. Do wniosku należy dołączyć:

a) wydruk z Krajowego Rejestru Sądowego lub wyciąg z innego rejestru albo ewidencji właściwej dla formy organizacyjnej danego klubu sportowego,

b) odpis statutu lub umowy spółki,

c) zobowiązanie do wykonywania przewidzianych w przepisach obowiązków oraz do przestrzegania warunków uprawiania sumo.

6.12. W imieniu Zarządu przyznaje licencję Biuro Związku w drodze decyzji, której realizatorem z upoważnienia Zarządu jest Sekretarz Generalny Związku lub Dyrektor Biura.

6.13. Dokument stwierdzający przyznanie licencji zawiera:

a) pełną nazwę klubu sportowego oraz adres wnioskodawcy,

b) numer licencji,

c) datę wystawienia licencji,

d) okres ważności licencji.

6.14. Licencja powinna być opatrzona pieczęcią Polskiego Związku Sumo oraz podpisem Sekretarza Generalnego, Dyrektora Biura lub osoby upoważnionej.

6.15. Przedłużenie licencji klubowej na dany (kolejny) rok następuje w momencie dokonania rocznej opłaty licencyjnej (klubowej i trenerskiej).

6.16. Zarząd może odmówić przyznania licencji, jeżeli wnioskodawca nie spełnił warunków określonych w pkt. 6, a braki formalne nie zostały usunięte w terminie 14 dni od otrzymania wezwania do usunięcia braków. Zarząd może odmówić przyznania licencji, także gdy w Zarządzie Klubu funkcję pełni osoba która została ukarana karą dożywotniej dyskwalifikacji, która została ukarana karą czasowej dyskwalifikacji – w czasie odbywania tej kary, przeciwko której skierowano wniosek o ukaranie karą dyscyplinarną w przypadku uprawdopodobnienia popełnienia wykroczenia dyscyplinarnego, która działa na szkodę Polskiego Związku Sumo, bądź sportu.

6.17. Odmowa przyznania licencji zapada w drodze uchwały Zarządu i wymaga pisemnego uzasadnienia.

6.18. Zasady pozbawiania licencji

6.18.1. Zarząd pozbawia licencji w drodze decyzji w razie:

a) rażącego nie przestrzegania Regulaminów PZSUMO,

b) rażącego naruszenia statutu PZSUMO,

c) naruszenia przepisów antydopingowych.

6.18.2. Zarząd może pozbawić licencji w razie:

a) odmowy lub zaprzestania udziału we współzawodnictwie sportowym przez okres 2 lat,

b) utraty bądź ograniczenia zdolności do czynności prawnych lub ograniczenia korzystania z tych praw, stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądowym,

6.18.3. Jeżeli przyczyny pozbawienia licencji wymienione w pkt. 6.19. stanowią również przyczyny wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, uchwała o pozbawieniu licencji może być wydana po zakończeniu tego postępowania orzeczeniem ostatecznym.

6.18.4. Zarząd wszczyna postępowanie w przedmiocie pozbawienia licencji z urzędu lub na wniosek nadrzędnej organizacji sportowej, do której klub sumo należy.

6.18.5. Pozbawienie licencji klubu sumo wymaga pisemnego uzasadnienia.

6.18.6. Od decyzji w sprawie odmowy przyznania i pozbawienia licencji służy odwołanie.

6.18.7. Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

6.18.8. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu.

6.18.9. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

6.18.10. Klub sumo ubiegający się ponownie o przyznanie licencji do wniosku oprócz dokumentów wymienionych w pkt 6.10. i 6.11. załącza oświadczenie, że nie została pozbawiony licencji z przyczyn, o których mowa w pkt 6.11.1.

6.18.11. Od decyzji Zarządu w sprawie odmowy przyznania i pozbawienia licencji dla klubów sumo służy odwołanie do Komisji Dyscyplinarno-Arbitrażowej PZSUMO za pośrednictwem organu I instancji (Zarządu).

6.18.12. Od decyzji Komisji Dyscyplinarno-Arbitrażowej PZSUMO nieuwzględniającej odwołania, służy odwołanie do Trybunału Arbitrażowego do spraw sportu przy PKOL.

6.18.13. Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji z równoczesnym powiadomieniem Zarządu.

6.19. Prawo wprowadzania zmian w Regulaminie i prawo do interpretowania jego przepisów przysługuje Zarządowi.

6.20. Regulamin wchodzi w życie z dniem jego uchwalenia przez Zarząd.

7. REGULAMIN PRYZNAWANIA I POZBAWIANIA LICENCJI OKRĘGOWEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO

Postanowienia ogólne

7.1. Zarząd Polskiego Związku Sumo zwany dalej „Zarządem” ustanawia Regulamin przyznawania, odmawiania i pozbawiania licencji dla okręgowych związków sportowych, zwanych dalej „OZSUMO”.

Postanowienia Regulaminu mają zastosowanie do okręgowych związków sportowych zrzeszających co najmniej 3 stowarzyszenia/ kluby/UKS y w sumo.

7.2. Regulamin określa zasady, warunki i tryb przyznawania i pozbawiania licencji okręgowych związków sportowych w sumo.

7.3. Zarząd jest jedynym organem, który przyznaje, odmawia przyznania i pozbawia licencji dla OZSUMO.

7.4. Posiadanie licencji przez OZSUMO, stanowi warunek uczestnictwa w działalności w sumo i korzystania z praw członka zwyczajnego PZSUMO.

7.5. Zarząd prowadzi ewidencję przyznanych licencji.

7.6. Ewidencja obejmuje także dokumenty załączone do wniosku o przyznanie licencji.

7.7. Zarząd prowadzi odrębną ewidencję prawomocnych decyzji o odmowie przyznania i o pozbawieniu licencji oraz przechowuje dokumentację tych spraw.

7.8. Zasady przyznawania licencji

a) Licencję dla OZSUMO przyznaje się na czas oznaczony (jeden rok kalendarzowy).

b) Odpłatność za licencję dla OZSUMO ponosi wnioskodawca w wysokości określonej przez Zarząd na dany rok.

7.9. OZSUMO ubiegający się o przyznanie licencji w 2022 roku opłaca **roczną opłatę licencyjną w wysokości określonej w tabeli będącej załącznikiem do Regulaminu Sportowego i Organizacyjnego, a następnie** składa do Zarządu pisemny wniosek zawierający:

a) pełną nazwę okręgowego związku sumo oraz adres wnioskodawcy,

b) datę i podpis upoważnionej osoby wnioskodawcy.

7.10. Do wniosku należy dołączyć:

a) wydruk z Krajowego Rejestru Sądowego lub wyciąg/odpis z innego rejestru albo ewidencji właściwej dla formy organizacyjnej danego klubu sportowego,

b) odpis statutu lub umowy spółki,

c) zobowiązanie do wykonywania przewidzianych w przepisach obowiązków oraz do przestrzegania warunków uprawiania sumo.

7.11. W imieniu Zarządu przyznaje licencję Biuro Związku w drodze decyzji, której realizatorem z upoważnienia Zarządu jest Sekretarz Generalny Związku lub Dyrektor Biura.

7.12. Dokument stwierdzający przyznanie licencji zawiera:

a) pełną nazwę OZSUMO oraz adres wnioskodawcy,

b) numer licencji,

c) datę wystawienia licencji,

d) okres ważności licencji.

7.13. Licencja powinna być opatrzona pieczęcią PZSUMO oraz podpisem Sekretarza Generalnego, Dyrektora Biura lub osoby upoważnionej.

7.14. **Przedłużenie licencji OZSUMO na dany rok następuje w momencie dokonania rocznej opłaty licencyjnej i złożenia wniosku.**

7.15. PZSUMO może odmówić przyznania licencji, jeżeli wnioskodawca nie spełnił warunków określonych w pkt. 7.9. i 7.10., a braki formalne nie zostały usunięte w terminie 14 dni od otrzymania wezwania do usunięcia braków. Zarząd może odmówić przyznania licencji, także gdy w Zarządzie Klubu funkcję pełni osoba która została ukarana karą dożywotniej dyskwalifikacji, która została ukarana karą czasowej dyskwalifikacji – w czasie odbywania tej kary, przeciwko której skierowano wniosek o ukaranie karą dyscyplinarną w przypadku uprawdopodobnienia popełnienia wykroczenia dyscyplinarnego, która działa na szkodę Polskiego Związku Sumo, bądź sportu.

7.16. Odmowa przyznania licencji zapada w drodze uchwały Zarządu PZSUMO i wymaga pisemnego uzasadnienia.

7.17. Zasady pozbawiania licencji

7.18. PZSUMO pozbawia licencji w drodze decyzji w razie:

a) rażącego nie przestrzegania Regulaminów PZSUMO,

b) rażącego naruszenia statutu PZSUMO,

c) naruszenia przepisów antydopingowych.

d) utraty bądź ograniczenia zdolności do czynności prawnych lub ograniczenia korzystania z tych praw, stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądowym,

7.19. Jeżeli przyczyny pozbawienia licencji wymienione w pkt. 7.18. stanowią również przyczyny wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, uchwała o pozbawieniu licencji może być wydana po zakończeniu tego postępowania orzeczeniem ostatecznym.

7. 20. Zarząd wszczyna postępowanie w przedmiocie pozbawienia licencji z urzędu lub na wniosek nadrzędnej organizacji sportowej, w której OZSUMO należy.

7.21. Pozbawienie licencji OZSUMO wymaga pisemnego uzasadnienia.

7.22. Od decyzji w sprawie odmowy przyznania i pozbawienia licencji służy odwołanie.

7.23. (uchylony)

7.24. Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

7.25. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu.

7.26. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

7.27. Od decyzji PZSUMO w sprawie odmowy przyznania i pozbawienia licencji dla OZSUMO służy odwołanie do Komisji Dyscyplinarno-Arbitrażowej PZSUMO, za pośrednictwem organu I instancji (Zarządu).

7.28. Od decyzji negatywnej Komisji Dyscyplinarno-Arbitrażowej PZSUMO służy odwołanie do Trybunału Arbitrażowego do spraw sportu przy PKOl.

7.29. Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji z równoczesnym powiadomieniem Zarządu.

7.30. Prawo wprowadzania zmian w Regulaminie i prawo do interpretowania jego przepisów przysługuje Zarządowi.

7.31. Regulamin wchodzi w życie z dniem jego uchwalenia przez Zarząd.

8. REGULAMIN PRZYZNAWANIA I POZBAWIANIA LICENCJI ZAWODNICZEJ

I. Postanowienia ogólne

8.1.1. Zarząd Polskiego Związku SUMO zwany dalej „Zarządem” ustanawia Regulamin przyznawania i pozbawiania licencji zawodniczej w sumo zwany dalej „Regulaminem”.

8.1.2. Postanowienia Regulaminu mają zastosowanie do zawodników i zawodniczek uczestniczących we współzawodnictwie sportowym w sumo.

8.1.3 Regulamin określa zasady, warunki i tryb przyznawania i pozbawiania licencji zawodniczej w Sumo.

8.1.4 Przez uprawianie sumo w rozumieniu Regulaminu uważa się udział zawodnika:

a) w zajęciach treningowych (procesie szkoleniowym).

b) we współzawodnictwie sportowym.

c) poddawaniu się obowiązkowym okresowym badaniom lekarskim w COMS lub przez upoważnione przez COMS przychodnie sportowo-lekarskie, badaniom antydopingowym, diagnostycznym i innymi.

8.1.5 Zarząd jest jedynym organem, który przyznaje, odmawia przyznania i pozbawia licencji zawodnika i zawodniczek w sumo.

8.1.6 Posiadanie licencji stanowi warunek uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym.

8.1.7 Zarząd prowadzi ewidencję przyznanych licencji. Ewidencja obejmuje także dokumenty załączone do wniosku o przyznanie licencji. Związek prowadzi odrębną ewidencję prawomocnych decyzji o odmowie przyznania i o pozbawieniu licencji oraz przechowuje dokumentację tych spraw.

II. Zasady przyznawania licencji zawodniczej

8.2.1 Licencję zawodniczą przyznaje Zarząd na czas określony jednego roku dla zawodników i zawodniczek od 12 roku życia i starszych uczestniczących w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików i ogólnopolskim współzawodnictwie sportowym. Na życzenie zainteresowanych klubów licencje zawodnicze mogą być przyznawane młodszemu zawodnikowi. W imieniu Zarządu przyznaje licencję Komisja Sportowa PZSUMO w drodze decyzji, której realizatorem z upoważnienia Zarządu jest Sekretarz Generalny Związku lub Dyrektor Biura (poprzez Biuro Związku).

8.2.2. Zarząd pobiera opłatę za przyznanie licencji w kwocie ustalonej odpowiednio dla danej grupy wiekowej, w wysokości podanej w **pkt 2.6.**

8.2.3 Osoba ubiegająca się o przyznanie licencji dla zawodników i zawodniczek składa w PZSUMO wygenerowany wniosek za pośrednictwem portalu SportZona.

III. Zasady odmowy przyznania licencji zawodniczej.

8.3.1 Polski Związek Sumo może odmówić przyznania licencji, jeżeli wnioskodawca nie spełnił warunków określonych w pkt.2, a braki formalne nie zostały usunięte w terminie 14 dni od otrzymania wezwania do usunięcia braków.

8.3.2. Licencji nie może uzyskać osoba, która uprawiając sumo została:

a) ukarana karą dożywotniej dyskwalifikacji,

b) ukarana karą czasowej dyskwalifikacji – w czasie odbywania tej kary,

- c) przeciwko której skierowano wniosek o ukaranie karą dyscyplinarną w przypadku uprawdopodobnienia popełnienia wykroczenia dyscyplinarnego,
- d) która działa na szkodę Polskiego Związku Sumo, bądź sportu.

8.3.3 Odmowa przyznania licencji zapada w drodze uchwały Zarządu i wymaga uzasadnienia.

IV. Zasady pozbawiania licencji zawodniczej

8.4.1. Prezydium Zarządu pozbawia licencji w drodze decyzji w razie:

- a) stwierdzenia przez poradnię sportowo-lekarską niezdolności do uprawiania sumo,
- b) rażącego nie przestrzegania Regulaminów PZSUMO,
- c) rażącego naruszenia zasad rywalizacji sportowej,
- d) rażącego naruszenia obowiązków zawodnika,
- e) naruszenia przepisów antydopingowych.

8.4.2. Prezydium Zarządu może pozbawić licencji w razie:

- a) odmowy uczestniczenia w reprezentacji kraju,
- b) odmowy zaprzestania udziału w procesie szkoleniowym i we współzawodnictwie sportowym,
- c) odmowy poddania się obowiązkowym badaniom lekarskim lub antydopingowym,
- d) przeciwko której skierowano wniosek o ukaranie karą dyscyplinarną w przypadku uprawdopodobnienia popełnienia wykroczenia dyscyplinarnego,
- e) która działa na szkodę Polskiego Związku Sumo, bądź sportu.

8.4.3 Jeżeli przyczyny pozbawienia licencji wymienione w pkt. 4.1 i 4.2 stanowią również przyczyny wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, uchwała o pozbawieniu licencji może być wydana po zakończeniu tego postępowania orzeczeniem ostatecznym.

8.4.4 Prezydium Zarządu wszczyna postępowanie w przedmiocie pozbawienia licencji z urzędu lub na wniosek organizacji sportowej, do której zawodnik należy.

8.4.5 Pozbawienie zawodnika licencji wymaga pisemnego uzasadnienia.

V. Zasady odwołania od decyzji odmowy i pozbawienia licencji zawodniczej

8.5.1 Od decyzji Prezydium Zarządu w sprawie odmowy przyznania i pozbawienia licencji służy odwołanie do Zarządu za pośrednictwem organu I instancji (Prezydium Zarządu).

8.5.2 Od decyzji negatywnej Zarządu służy odwołanie do Komisji Dyscyplinarno-Arbitrażowej PZSUMO, za pośrednictwem organu II instancji (Zarządu).

8.5.3. Od decyzji negatywnej Komisji Dyscyplinarno-Arbitrażowej PZSUMO służy odwołanie do Trybunału Arbitrażowego do spraw sportu przy PKOL.

8.5.4 Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji z równoczesnym powiadomieniem Zarządu.

8.5.5 Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu.

8.5.6 Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

VI. Przepisy końcowe

8.6.1 Zawodnik, który jest czasowo niezdolny do uprawiania sportu na podstawie orzeczenia lekarskiego wydanego przez Centralny Ośrodek Medycyny Sportowej lub przychodnie sportowo lekarskie upoważnione przez COMS nie traci przyznanej mu licencji.

VII. Prawo wprowadzania zmian w Regulaminie i prawo do interpretowania jego przepisów przysługuje Zarządowi.

VIII. Regulamin wchodzi w życie z dniem jego uchwalenia przez Zarząd.

9. REGULAMIN PRYZNAWANIA I POZBAWIANIA LICENCJI TRENERSKIEJ/ INSTRUKTORSKIEJ

I. Postanowienia ogólne

9.1.1. Zarząd Polskiego Związku Sumo zwany dalej „Zarządem” ustanawia Regulamin przyznawania i pozbawiania licencji trenera i instruktora sumo.

9.1.2. Regulamin określa zasady, warunki i tryb przyznawania i pozbawiania licencji na prowadzenie szkolenia sportowego w sumo przez trenerów/instruktorów w sumo.

9.1.3. Przez szkolenie sportowe w sumo w rozumieniu Regulaminu uważa się udział trenera/instruktora posiadającego uprawnienia minimum instruktora w sporcie sumo w:

- a) zajęciach treningowych, badaniach lekarskich i testach antydopingowych,
- b) współzawodnictwie sportowym.

9.1.4. Zarząd jest jedynym organem, który przyznaje, odmawia przyznania i pozbawia licencji trenera / instruktora w sumo.

9.1.5. Zarząd uznaje licencje przyznawane szkoleniowcom zagranicznym wydane przez ich macierzyste federacje stowarzyszone w ISF i EFS.

9.1.6. Posiadanie licencji stanowi warunek uczestnictwa trenera/instruktora w zajęciach treningowych i we współzawodnictwie sportowym w sumo, o których mowa w pkt. 9.1.3.

9.1.7. Zarząd prowadzi ewidencję przyznanych licencji.

9.1.8. Ewidencja obejmuje także dokumenty załączone do wniosku o przyznanie licencji.

9.1.9. Zarząd prowadzi odrębną ewidencję prawomocnych decyzji o odmowie przyznania i o pozbawieniu licencji oraz przechowuje dokumentację tych spraw.

9.1.10. Przyznanie licencji nie jest związane z przynależnością do określonego klubu sportowego.

II Warunki i tryb przyznawania licencji trenerskiej/instruktorskiej

9.2.1. Licencja trenera/instruktora przyznaje się na **dany rok kalendarzowy**.

9.2.2. Odpłatność za licencję trenera/instruktora w sumo ponosi wnioskodawca w wysokości **określonej w tabeli będącej załącznikiem do Regulaminu Sportowego i Organizacyjnego**.

9.2.3. Osoba ubiegająca się o przyznanie licencji składa w PZSUMO pisemny wniosek za pośrednictwem portalu SportZona.

9.2.4. W imieniu Zarządu przyznaje licencję Komisja Sportowa PZSUMO w drodze decyzji, której realizatorem z upoważnienia Zarządu jest sekretarz generalny Związku lub Dyrektor Biura (poprzez Biuro Związku).

III. Warunki i tryb odmowy przyznania licencji trenerskiej/instruktorskiej

9.3.1. Zarząd może odmówić przyznania licencji, jeżeli wnioskodawca nie spełnił warunków określonych w pkt. 9.2.2. i 9.2.3. W przypadku braków formalnych wniosek pozostawia się w aktach bez rozpoznania.

9.3.2. Licencji nie może uzyskać osoba:

- a) która została ukarana karą dożywotniej dyskwalifikacji,
- b) która została ukarana karą czasowej dyskwalifikacji – w czasie odbywania tej kary,
- c) przeciwko której skierowano wniosek o ukaranie karą dyscyplinarną w przypadku uprawdopodobnienia popełnienia wykroczenia dyscyplinarnego,
- d) która działa na szkodę Polskiego Związku Sumo, bądź sportu.

9.3.3. Odmowa przyznania licencji zapada w drodze uchwały Zarządu i wymaga uzasadnienia.

IV. Warunki i tryb pozbawiania licencji trenerskiej/instruktorskiej

9.4.1. Zarząd pozbawia licencji w drodze decyzji administracyjnej w razie:

- a) rażącego nie przestrzegania Regulaminów PZSUMO,
- b) rażącego naruszenia obowiązków szkoleniowca,
- c) naruszenia przepisów antydopingowych.

9.4.2. Zarząd może pozbawić licencji w razie:

- a) odmowy lub zaprzestania udziału w procesie szkoleniowym i we współzawodnictwie sportowym,
- b) utraty bądź ograniczenia zdolności do czynności prawnych albo utraty praw publicznych lub ograniczenia korzystania z tych praw, stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądowym,
- c) utraty zdrowia uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków szkoleniowca.

9.4.3. Zarząd wszczyna postępowanie w przedmiocie pozbawienia licencji z urzędu lub na wniosek organizacji sportowej, do której trener / instruktor należy.

9.4.4. Pozbawienie szkoleniowca licencji wymaga pisemnego uzasadnienia.

9.4.5. Od decyzji w sprawie odmowy przyznania i pozbawienia licencji służy odwołanie do Komisji Dyscyplinarno-Arbitrażowej PZSUMO, za pośrednictwem organu I instancji (Zarządu).

9.4.6. Od decyzji negatywnej Komisji Dyscyplinarno-Arbitrażowej PZSUMO służy odwołanie do Trybunału Arbitrażowego do spraw sportu przy PKOl.

9.4.7. Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, z równoczesnym powiadomieniem Zarządu.

9.4.8. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu.

9.4.9. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

V. Prawo wprowadzania zmian w Regulaminie i prawo do interpretowania jego przepisów przysługuje Zarządowi.

VI. Regulamin wchodzi w życie z dniem uchwalenia przez Zarząd.

10. REGULAMIN PRYZNAWANIA I POZBAWIANIA LICENCJI SĘDZIOWSKIEJ

I. Postanowienia ogólne.

10.1.1. Zarząd Polskiego Związku Sumo zwany dalej „Zarządem” ustanawia Regulamin przyznawania i pozbawiania licencji sędziowskiej.

10.1.2. Zarząd jest jedynym organem, który przyznaje, odmawia przyznania i pozbawia licencji sędziego w sumo.

10.1.3. Licencję sędziego przyznaje się na czas nieoznaczony.

10.1.4. Licencja sędziego jest ważna w danym roku pod warunkiem opłacenia rocznej składki licencyjnej sędziego sumo na dany rok.

10.1.5. Odpłatność za licencję sędziego sumo ponosi wnioskodawca w wysokości ustalonej przez Zarząd i zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Opłata za licencje określona jest w załączniku do Regulaminu Sportowego i Organizacyjnego.

II. Warunki przyznania licencji sędziowskiej

10.2.1. Osoba ubiegająca się o przyznaje licencji sędziego sumo składa w PZSUMO pisemny wniosek za pośrednictwem portalu SportZona.

III. Tryb przyznawania licencji sędziowskiej

10.3.1. Na wniosek Przewodniczącego Głównego Kolegium Sędziów Polski Związek Sumo przyznaje licencję sędziego w drodze decyzji, której realizatorem z upoważnienia Zarządu jest Sekretarz Generalny Związku lub Dyrektor Biura (poprzez Biuro Związku).

10.3.2. Dokument stwierdzający przyznanie licencji zawiera:

- imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz adres zamieszkania sędziego,
- numer licencji,
- datę wystawienia licencji.

IV. Tryb odmowy przyznania licencji sędziowskiej

10.4.1. Zarząd odmawia przyznania licencji sędziego, jeżeli wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w pkt. 10.2.1. i 11.5.1. a braki formalne wniosku nie zostały usunięte w terminie 14 dni od daty otrzymania przez zainteresowanego informacji dotyczącej usunięcia braków.

10.4.2. Licencji nie może uzyskać osoba:

- a) która została ukarana karą dożywotniej dyskwalifikacji,
- b) która została ukarana karą czasowej dyskwalifikacji – w czasie odbywania tej kary,
- c) przeciwko której skierowano wniosek o ukaranie karą dyscyplinarną w przypadku uprawdopodobnienia popełnienia wykroczenia dyscyplinarnego,
- d) która działa na szkodę Polskiego Związku Sumo, bądź sportu.

10.4.3. Odmowa przyznania licencji wymaga uzasadnienia.

V. Tryb pozbawiania licencji sędziowskiej

10.5.1. Zarząd w drodze decyzji pozbawia licencji sędziego sumo w razie:

- * utraty bądź ograniczenia zdolności do czynności prawnych lub utraty praw publicznych względnie ograniczenia korzystania z tych praw, stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądowym,
- * utraty zdrowia uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków sędziego sumo, prawomocnego ukarania przez organy dyscyplinarne PZSUMO karą dyskwalifikacji w najwyższym wymiarze lub karą skreślenia z listy sędziów.

10.5.2. Na wniosek Przewodniczącego Głównego Kolegium Sędziów, Zarząd może pozbawić sędziego sumo licencji również w razie:

- * odmowy przedłożenia ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków,
- * odmowy lub zaprzestania uczestnictwa w procesie szkolenia i podnoszenia kwalifikacji sędziowskich,
- * naruszenie innych podstawowych obowiązków sędziego.

10.5.3. Pozbawienie sędziego licencji wymaga uzasadnienia.

VI. Tryb ponownego przyznawania licencji sędziowskiej

10.6.1. Osoba ubiegająca się ponownie o przyznanie licencji sędziego sumo do wniosku oprócz wymaganych dokumentów, załącza oświadczenie, że nie została pozbawiona licencji z przyczyn, o których mowa w pkt. 5.1

VII. Organy odwoławcze w sprawach licencji sędziowskich

10.7.1. Od decyzji w sprawie odmowy przyznania i pozbawienia licencji służy odwołanie do Komisji Dyscyplinarno-Arbitrażowej PZSUMO, za pośrednictwem organu I instancji (Zarządu).

10.7.2. Od decyzji negatywnej Komisji Dyscyplinarno-Arbitrażowej PZSUMO służy odwołanie do Trybunału Arbitrażowego do spraw sportu przy PKOL.

10.7.3. Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, z równoczesnym powiadomieniem Zarządu.

VIII. Ewidencja licencji

10.8.1. Główne Kolegium Sędziów PZSUMO prowadzi ewidencję przyznanych licencji sędziowskich.

10.8.2. Ewidencja powinna zawierać dane, o których mowa w 10.3.2.

10.8.3. Główne Kolegium Sędziów PZSUMO prowadzi odrębną ewidencję prawomocnych decyzji o odmowie przyznania i pozbawieniu licencji sędziów sumo oraz przechowuje dokumentację tych spraw.

11. REGULAMIN SĘDZIOWSKI

I. Postanowienia ogólne

11.1.1. Regulamin Sędziowski PZSUMO, zwany dalej „Regulaminem” ma zastosowanie do sędziów i kandydatów na sędziów zrzeszonych w Polskim Związku Sumo.

11.1.2. Na każdego sędziego nakłada się obowiązek respektowania prawa zawodnika do sprawiedliwej oceny stoczonyj przez niego walki zgodnie z obowiązującymi przepisami.

11.1.3. Decyzje sędziów są ostateczne i nieodwołalne, jeżeli nie pozostają w sprzeczności z przepisami sumo i prawidłową oceną walki zgodnie z jej przebiegiem.

11.1.4. Wszystkie walki rozgrywane na terenie działania PZSUMO muszą być prowadzone tylko przez sędziów posiadających licencję sędziego sumo wydaną przez PZSUMO.

II. Podstawowe obowiązki sędziów

Sędziowie obowiązani są:

11.2.1. Przestrzegać przepisów prawa oraz norm i regulaminów obowiązujących w sumo.

11.2.2. Stosować się do uchwał i zarządzeń Prezydium i Zarządu PZSUMO.

11.2.3. Aktywnie uczestniczyć w procesie szkolenia i podnoszenia kwalifikacji sędziowskich.

11.2.4. Poddawać się raz na dwa lata badaniom lekarskim w zakresie zdolności do wykonywania funkcji sędziego sumo.

11.2.5. Dbać o kondycję fizyczną.

11.2.6. Posiadać licencję wydawaną przez PZSUMO.

11.2.7. Przestrzegać zasad współżycia społecznego i koleżeńskiego.

11.2.8. Sędziowie obowiązani są w szczególności do:

- * respektowania zasad etyki sportowej,
- * przestrzegania reguł i zasad sportowej rywalizacji,
- * jawności werdyktów,
- * zachowania zasad bezstronnego i sprawiedliwego oceniania walki,
- * wykazania należytej troski o zdrowie walczących zawodników,
- * spełniania roli wychowawczej w stosunku do zawodników.

III. Podstawowe prawa sędziów

Prawa sędziów:

11.3.1. Polski Związek Sumo udziela pomocy i ochrony w wypełnianiu obowiązków sędziów.

11.3.2. Sędziowie mają prawo do korzystania z pomocy i ochrony organizatora zawodów przed zawodami, w czasie ich trwania oraz bezpośrednio po zakończeniu zawodów w zakresie bezpiecznych warunków wykonywania funkcji sędziego sumo.

11.3.3. Organizator zawodów zapewnia regulaminowy sprzęt i aparaturę umożliwiającą wypełnianie funkcji sędziego podczas zawodów

11.3.4. Sędzia ma prawo otrzymać zwrot kosztów podróży (II kl. PKP), wyżywienie oraz ekwiwalent sędziowski za każdy dzień pracy na danych zawodach w wysokości ustalonej przez Prezydium lub Zarząd PZSUMO. Na zawodach centralnych rozliczeń dokonuje Polski Związek Sumo, a na innych bezpośredni organizator.

IV. Klasy sędziowskie

11.4.1 Ustala się klasy sędziów w zależności od ich kwalifikacji i stażu:

- * sędzia kandydat
- sędzia okręgowy
- * sędzia związkowy:
 - zestawiający kolejność walk
 - boczny (shimpan)
 - arbiter (gyoji)
 - kierownik dohyo (shimpan-cho)
 - koordynator,
 - sędzia główny zawodów,
 - zastępca sędziego głównego,

- sędzia VAR,
- zastępca sędziego VAR,
- honorowy.
- * sędzia międzynarodowy klasy europejskiej EFS (A,B i C)
- * sędzia międzynarodowy klasy światowej ISF.

Zastępca Sędziego Głównego oraz Zastępca Sędziego VAR ma odpowiednio uprawnienia Sędziego Głównego bądź Sędziego VAR w przypadku ich nieobecności.

11.4.2. Klasę sędziego kandydata nadaje Przewodniczący lub w razie jego braku Wiceprzewodniczący Głównego Kolegium Sędziów PZSUMO.

11.4.3. Klasę sędziego związkowego nadaje Prezes Zarządu lub Zarząd PZSUMO na wniosek Przewodniczącego Głównego Kolegium Sędziów PZSUMO.

11.4.4. Klasę sędziego międzynarodowego nadaje Federacja EFS i ISF na podstawie odrębnych przepisów.

V. Warunki uzyskania stopnia sędziego kandydata w sumo

11.5.1 Sędzią kandydatem może zostać osoba, która:

- ukończyła 18 lat,
- jest niekarana,
- posiada odpowiedni stan zdrowia udokumentowany zaświadczeniem lekarskim,
- przeszła szkolenie oraz
- złożyła egzamin na sędziego kandydata z wynikiem pozytywnym przed komisją z udziałem przedstawiciela Głównego Kolegium Sędziów PZSUMO lub przed przewodniczącym/wiceprzewodniczącym Głównego Kolegium Sędziów PZSUMO.

VI. Warunki uzyskania stopnia sędziego związkowego w sumo

11.6.1. Sędzią związkowym może zostać sędzia kandydat, który:

- Wypełniał funkcję sędziego kandydata przez minimum dwa lata i sędziował w tym okresie 10 zawodów.
- Został pozytywnie oceniony przez Główne Kolegium Sędziów PZSUMO.

11.6.2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek Przewodniczącego Głównego Kolegium Sędziów, Zarząd PZSUMO może skrócić wymagany okres pełnienia funkcji sędziego kandydata i ilość sędziowanych zawodów.

VII. Warunki uzyskania stopnia sędziego międzynarodowego w sumo

Sędzią międzynarodowym może zostać sędzia związkowy posiadający obywatelstwo polskie, który:

11.7.1. Wypełniał funkcję sędziego związkowego gyoji lub shimpan-cho minimum przez 4 lata. W szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek Przewodniczącego Głównego Kolegium Sędziów, Prezydium lub Zarząd PZSUMO może skrócić wymagalny czteroletni okres sprawowania funkcji sędziego związkowego.

11.7.2. Został wytypowany przez Prezydium lub Zarząd PZSUMO do sędziowania mistrzostw Europy lub świata.

11.7.3. Kandydat na sędziego międzynarodowego winien posiadać minimum wykształcenie średnie, wykazywać się znajomością języka angielskiego lub niemieckiego i rosyjskiego oraz legitymować się wybitnymi osiągnięciami w pełnieniu funkcji sędziego.

11.7.4 Klasę sędziego międzynarodowego nadaje odpowiednio Międzynarodowa Federacja Sumo ISF i Europejska Federacja Sumo EFS i na podstawie obowiązujących przepisów.

12. PRZEPISY SĘDZIOWSKIE

Artykuł 1

Zespół sędziowski składa się z licencjonowanych sędziów wyznaczanych przez Główne Kolegium Sędziów Polskiego Związku Sumo.

Artykuł 2

Zespół sędziowski składa się z sześciu osób: sędziego głównego, "gyoji" (arbiter) i czterech sędziów pomocniczych. Sędzia główny (*shimpan-cho*) jest odpowiedzialny za wszystkie decyzje dotyczące walki.

Sędzia *gyoji* odpowiada za walkę od momentu wejścia zawodników na *dohyo* do momentu zejścia z ringu, gdy skończy się walka.

Zadaniem czterech sędziów pomocniczych jest asystowanie sędziemu głównemu oraz pilnowanie aby nie popełniono błędów przy podejmowaniu decyzji.

Sędzia pełniący swoje obowiązki z przodu przed *dohyo* (*shomen*) powinien również mierzyć czas.

Artykuł 3

Menedżer sędziowski (*shinpan kanji*) jest odpowiedzialny za wyznaczanie sędziów pomocniczych i sędziego *gyoji* oraz zajmuje się innymi ogólnymi sprawami dotyczącymi sędziowania.

Artykuł 4 - Ubiór

Sędzia główny i reszta sędziów powinni być ubrani w granatową marynarkę, szare spodnie, białą koszulę i krawat (jeśli Międzynarodowa Federacja Sumo wyznaczy specjalną marynarkę, spodnie lub krawat, to powinni je nosić).

Sędzia *gyoji* powinien nosić białe spodnie, białą koszulę i czarną muszkę oraz białe miękkie obuwie.

Artykuł 5

Jeżeli sędzia główny stwierdzi, że sędzia pomocniczy lub sędzia *gyoji* jest niekompetentny, to powinien on zgłosić daną osobę Komitetowi Organizacyjnemu. Następnie Komitet ocenia pracę tej osoby i Przewodniczący Komitetu ogłasza decyzję podjętą przez Komitet.

Rozdział 2 - Przepisy sędziowskie

Artykuł 6

Sędzia *gyoji* sygnalizuje *tachi-ai* (atak) poprzez komendę "*Hakkeyoi!*", gdy tylko obaj zawodnicy mają obie ręce na *dohyo* i stoją w bezruchu.

Ręce zawodników muszą dotykać *dohyo* przed linią startową (*shikiri-sen*).

Jeśli zawodnik zaatakuje nie poczekawszy na komendę, to sędzia *gyoji* musi krzyknąć "*Matta!*" (czekaj!) i od nowa rozpocząć procedurę.

Artykuł 7

Jeśli sędzia główny stwierdzi, że atak (*tachi-ai*) był niepoprawny, to powinien on natychmiast podnieść prawą rękę i zatrzymać walkę.

W powyższym przypadku, atak (*tachi-ai*) powinien rozpocząć się niezwłocznie.

Decyzja dotycząca opinii czy atak (*tachi-ai*) był poprawny lub nie należy do sędziego głównego.

Artykuł 8

Pomijając szczególne przypadki wymienione w regulaminie, obowiązują następujące kryteria, pozwalające na wyłonienie zwycięzcy danej walki:

- zwycięzcą zostaje zawodnik, który wypchnie swojego rywala poza pole walki wyznaczone kołem o średnicy 4,55 metra,

- zwycięzcą zostaje zawodnik, który spowoduje, że jakakolwiek część ciała przeciwnika, oprócz spodu stóp dotknie powierzchni pola walki.

Artykuł 9

Gdy jeden zawodnik jest w pozycji *shintai* ("martwe ciało" pozycja upadająca, której nie jest w stanie cofnąć) a drugi, który jest w pozycji *ikitai* ("żyjące ciało", które kontroluje akcję) nie przegra nawet jeśli:

1. położy rękę na ziemię tuż przed upadkiem drugiego zawodnika,
2. wyjdzie poza koło na chwilę przed upadającym zawodnikiem.

Przypadek (1) nazywany jest "ochroną ręki" (*kabai-te*) a przypadek (2) "ochroną stopy" (*kabai-ashi*)i są uznawane za akcje chroniące przegranego.

Artykuł 10

Gdy zawodnik podniósł swojego rywala nad ziemią i trzymając przed sobą wyniósł za koło, to nie przegrywa on jeśli jego stopa wyjdzie pierwsza poza koło (*okuri-ashi*). Jednakże, jeżeli wykona on krok do tyłu to przegrywa on walkę.

Artykuł 11

Nie ma przegranej jeśli *orikomi* (przednia część pasa *mawashi*) dotknie ziemi.

Artykuł 12

Jeśli walka została wygrana poprzez technikę rzutów (*nage*), to zawodnik, który wykonuje rzut nie przegra nawet jeśli jego wierzchnia część stopy obróci się i dotknie powierzchni przed upadkiem rywala.

Artykuł 13

Zawodnika uważa się za przegranego w następujących przypadkach:

- jeżeli zostanie stwierdzone, że jest on niezdolny do dalszej walki z powodu kontuzji,
- jeżeli zostanie stwierdzone, że użył on niedozwolonego chwytu (*kinjite*),
- jeżeli z własnej woli zakończy walkę,
- jeżeli sędziowie stwierdzą, że zawodnik rozmyślnie nie chce rozpocząć walki,
- jeżeli nie podporządkował się on instrukcjom sędziów,
- jeżeli *maebukuro* (przednia część pasa *mawashi* zakrywająca intymną część ciała) poluźni się i spadnie podczas walki,
- jeżeli nie pojawi się na *dohyo-damari* (zewnątrzna strefa ringu przeznaczona na oczekiwanie) po wcześniejszym dwukrotnym wywołaniu.

Artykuł 14

Jeśli zawodnik został kontuzjowany podczas walki, sędzia *gyoji* musi natychmiast przerwać walkę.

W tym przypadku sędziowie muszą skonsultować się z personelem medycznym aby zdecydować czy walka może lub nie zostać wznowiona.

Artykuł 15

Niedozwolone chwyt (*kinjite*) to:

- uderzenie zamkniętą pięścią lub atak palcem w oczy,
- kopanie w klatkę piersiową lub w okolice brzucha,
- ciągnięcie przeciwnika za włosy,
- trzymanie przeciwnika za gardło (duszenie),
- trzymanie przedniej części pasa *mawashi* (*maebukuro*, *maetatmitsu*), która chroni intymną, część ciała lub wtykanie palców bokiem i ciągnięcie,
- wyginanie jednego lub dwóch palców przeciwnika,
- gryzienie,
- uderzanie w twarz przeciwnika gdy ręka poprowadzona jest od boku, szerzej niż szerokość barków.

Sędzia *gyoji* musi natychmiast zatrzymać walkę jak tylko zauważy użycie niedozwolonego chwytu.

Artykuł 16

Sędzia *gyoji* musi w każdym przypadku wskazać zwycięzcę w momencie zakończenia walki.

Artykuł 17

Jeśli sędzia główny lub inny ma zastrzeżenia do decyzji podjętej przez sędziego *gyoji*, to musi on podnieść prawa rękę i wnieść oficjalny protest.

Oficjalny protest musi opierać się na *kimarite* (oficjalnie uznanej technice) i musi być wyrażony jasno i zwięźle.

W momencie, gdy sędzia *gyoji* wymówi komendę *kachi-nanori* (oficjalne ogłoszenie zwycięzcy), to decyzja jest ostateczna i nie można już wnieść żadnego protestu.

Artykuł 18

W przypadku wniesienia protestu, cały zespół sędziowski musi wyjść na środek koła, gdzie sędziowie przeprowadzą naradę.

Sędzia *gyoji* musi jasno wyjaśnić powody swojej decyzji jako punkt odniesienia do narady.

Sędzia może nie wziąć udziału w naradzie z powodu złej pozycji, która uniemożliwiła mu dokładną obserwację lub z powodu innych uzasadnionych przyczyn.

Sędzia nie może wyrażać swojej opinii zbyt kategorycznie by nie utrudniać narady.

Artykuł 19

W trakcie narady sędzia główny podejmuje decyzję i powiadamia o niej.

Z reguły, decyzja zostaje podjęta większością głosów sędziów (bez sędziego *gyoji*).

Sędzia główny powinien spróbować przekonać mniejszość o słuszności decyzji podjętej przez większość.

Artykuł 20

Gdy sędzia główny lub jeden czy więcej sędziów pomocniczych jest przekonanych, że walka została rozstrzygnięta mimo, że sędzia *gyoji* nie podjął decyzji i pozwolił kontynuować walkę, można podjąć następujące kroki:

- jeśli zawodnik wyszedł poza koło (*fumikoshi*) i pozostawił widoczny ślad na ziemi, sędzia musi podnieść prawą rękę aby zaprotestować. Jeśli tak się stanie, sędzia główny musi zasignalizować sędziemu *gyoji* aby zatrzymał walkę i rozpatrzyć zgłoszony protest.

- jeśli nie ma widocznego śladu na *janome* (ring zrobiony z piasku poza kołem z obrzeżami zrobionymi ze słomy) walka powinna toczyć się do końca a dopiero po jej zakończeniu można wnieść protest i go rozpatrzyć.

Artykuł 21

Jeśli sędzia *gyoji* przypadkowo wymówi słowo "*shobu atta*" (Zdecydowano!) gdy walka trwa, sędzia główny lub inny sędzia powinien oficjalnie zaprotestować, zwołać naradę i zarządzić "*Tori-naoshi*" (ponowną walkę).

Artykuł 22

Jeśli walka trwa 3 minuty bez rozstrzygnięcia, to należy ją przerwać i natychmiast zarządzić nowy pojedynek.

Sędzia główny po otrzymaniu powyższej informacji od sędziego czasowego powinien polecić sędziemu *gyoji* aby zatrzymał walkę.

Rozdział 3 - Obowiązki arbitrów i sędziów

Artykuł 23

Mając na uwadze fakt, że sędziowie mają duży wpływ na zawodników i publiczność poprzez sposób mówienia i zachowania, powinni oni dołożyć starań aby byli oni obiektywni i neutralni przy podejmowaniu decyzji, i aby nie przejawiali najmniejszych oznak emocji czy niepewności.

Artykuł 24

Sędziowie zajmują się sędziowaniem i podejmowaniem decyzji, oraz służeniem radą i pomocą zawodnikom.

Sędzia powinien natychmiast upomnieć zawodnika, którego sposób mówienia lub zachowania na *dohyo* lub na *dohyo-damari* (strefa oczekiwania) wydaje mu się nieodpowiedni.

Artykuł 25

Sędziowie odpowiadają za stan *dohyo*, które koniecznie musi być bezpieczne dla zawodników i jeśli zajdzie taka potrzeba to muszą oni przedsięwziąć odpowiednie kroki aby *dohyo* było bezpieczne.

Artykuł 26

Przy komendzie "*Tacji-ai*" sędzia *gyoji* musi starać się zsynchronizować swoje oraz obu zawodników działania.

Artykuł 27

Gdy pas *mawashi* poluźni się w czasie walki, sędzia *gyoji* powinien krzyknąć "*Matta*" (czekać) i wstrzymać tymczasowo walkę. Obaj zawodnicy muszą "zastygnąć" (pozostać) na swoich pozycjach (*kumite*) aż do ponownego rozpoczęcia walki.

Gyoji nie może nakazać tymczasowego zatrzymania walki podczas ofensywnych ruchów zawodników.

Po zawiązaniu pasa *mawashi* i po potwierdzeniu sędziów, że żaden z zawodników nie zmienił swojej pozycji, sędzia *gyoji* powinien położyć ręce na plecach obu zawodników i wydać komendę "*Hikimasu-yo! Hikimasu-yo!*" (przygotować się, przygotować się), następnie powinien wznowić walkę poprzez lekkie klepięcie pleców obu zawodników i krzyknąć "*Hakkeyoi!*".

Artykuł 28

Gdy jeden z zawodników popełnił jedno z dwóch następujących przewinień, sędzia *gyoji* powinien nakazać mu aby puścił przeciwnika:

1. Chwycenie pionowej części pasa *mawashi* (*tatemawashi*), na przedzie lub z tyłu albo tzw. kokona *mawashi* (*orikomi*).
2. Chwycenie ubioru przeciwnika (innych niż *mawashi*) jeśli jest to pierwszy raz,
3. Trzymanie przeciwnika w chwycie "*gassho*" (oba ramiona wokół przeciwnika z rękoma w kłamrze).

Artykuł 29

Działania sędziego *gyoji* są następujące:

Gdy zawodnicy wchodzi na *dohyo* i wykonują *chirochozu* (rytuał oczyszczania rąk), sędzia *gyoji* powinien ustawić się (pozycja podstawowa) na *mukojomen* - tył koła naprzeciwko *tokudawara* (specjalna belka), które znajduje się za prawdziwym kołem.

Gdy zawodnicy ruszają do środka koła, sędzia *gyoji* powinien w tym momencie zrobić dwa kroki do przodu.

Gdy zawodnicy zniżają się do pozycji *sonkyo* (kucnej) sędzia *gyoji* musi potwierdzić, że zsynchronizowali oni swoje oddechy i wydać komendę "*Kamaete* (Na miejsce, gotowi!) oraz musi cofnąć się o jeden i pół kroku a następnie stanąć w rozkroku. W tym momencie wymawia "*Te o tsuite. Matta nashi*" (Ręce na ziemi. Bez falstartów) oraz powoli uginając kolana, z rękoma lekko wyprostowanymi, palce zwrócone do wewnątrz, inicjuje "*tachi-ai*" i zaczyna walkę komendą "*Hakkeyoi!*".

Jeśli nie będzie jednoczesnego startu, powyższa procedura musi zostać jeszcze raz powtórzona.

Jeśli jeden z zawodników położy obie ręce na ziemi szybciej niż jego przeciwnik, sędzia *gyoji* wydaje komendę "*Mada yo, Mada yo*" (jeszcze raz, jeszcze raz) aby być pewnym, że zawodnik nie popełni falstartu. Następnie sędzia *gyoji* nakazuje drugiemu zawodnikowi aby położył ręce na ziemi wołając "*Te o tsuite, te o tsuite*" i po upewnieniu się, że obaj zawodnicy trzymają ręce na ziemi, rozpoczyna on walkę komendą "*Hakkeyoi!*".

Gdy walka rozpoczęła się sędzia *gyoji* powinien ponaglać obu zawodników komendami "*Nokotta*" lub "*Hakkeyoi*". Komenda "*Nokotta*" jest używana, gdy zawodnicy są w ruchu, natomiast komenda "*Hakkeyoi*" jest używana, gdy zawodnicy stoją w miejscu.

W momencie zwycięskiej akcji sędzia *gyoji* musi zawołać "*Shobu atta*" i wskazać zwycięzcę wskazując ręką wschodnią lub zachodnią stronę *dohyo*.

Przed oficjalnym ogłoszeniem zwycięzcy (*kachi-nanori*) sędzia *gyoji* powraca do pozycji podstawowej. Gdy sędzia *gyoji* zobaczy, że zarówno zwycięzca jak i przegrany kłaniają się sobie wydaje komendę „*Rei*” (pokłonić się), następnie powinien on wydać komendę "*Higashi no kachi*" (zwycięstwo wschodniej strony) lub "*Nishi no kachi*" (zwycięstwo zachodniej strony) cały czas wskazując ręką na zwycięzcę stojącego w pozycji *sonkyo*. Jeżeli miała

miejsce narada sędziowska, "*Kachi-nanori*" może być podane dopiero gdy wszyscy sędziowie powrócą na swoje miejsca.

Artykuł 30

Podczas walki sędzia *gyoji* musi zwrócić uwagę aby:

- nie nadepnąć na *shobu-dawara* - bele zrobione ze słomy, które tworzą koło lub na *janome* - koło z piasku znajdujące się poza belami,
- nie odwrócić się tyłem do *shomen* (sędzia mierzący czas, pełniący swoje obowiązki z przodu przed *dohyo*)
- nie wejść w drogę zawodnikom wykonując szybkie i precyzyjne ruchy,
- starać się być w najlepszej lokalizacji, postawie i nachyleniu, aby podjąć dobrą decyzję.

Artykuł 31

Na początku i na końcu turnieju drużynowego, sędzia *gyoji* powinien ustawić wszystkich uczestników w rzędzie od strony wschodniej do zachodniej i wydać komendę "*Rei*" (ukłon). Sędzia *gyoji* stoi w pozycji podstawowej a zawodnicy w tym czasie wykonują jednocześnie ukłon.

Artykuł 32

Gdy ekipa sędziów wchodzi lub wychodzi, muszą oni ustawić się w rzędzie we wskazanych miejscach na *dohyo-damari* i na komendę sędziego *gyoji* uklonąć się.

Artykuł 33

Zmiany sędziów odbywają się w następujący sposób:

Sędziowie z pierwszej sekcji stoją i kłaniają się w wyznaczonych miejscach wokół *dohyo* na komendę sędziego *gyoji*, następnie idą na *dohyo-damari* gdzie ustawiają się w rzędzie.

Następna zmiana sędziów stoi na *dohyo-damari*, kłania się na komendę sędziego *gyoji* i następnie udaje się na swoje indywidualne miejsca poniżej *dohyo*. Gdy wszyscy sędziowie dotarli na wyznaczone miejsca sędzia *gyoji* dla tej zmiany wydaje komendę "*Rei*" (ukłon) kończąc w ten sposób wymianę. Wydając komendę "*Rei*" (ukłon) jak zostało to opisane powyżej w punkcie (1) i (3), sędzia *gyoji* stoi w pozycji podstawowej.

Artykuł 34

W razie podjęcia decyzji przez Polski Związek Sumo co do zastosowania systemu VAR podczas zawodów krajowych, obowiązują także następujące przepisy:

- weryfikacja następuje przez Sędziego VAR w porozumieniu z Sędzią Głównym zawodów oraz Sędzią Kierownikiem *dohyo* – *Shimpan-cho*.
- weryfikacja następuje przy pomocy zarejestrowanego przez kamerę/kamery materiału video, odtworzonego na ekranie.
- weryfikacja następuje z urzędu na wniosek Sędziego VAR, bądź wyznaczonego przez zawodnika trenera klubowego za opłatą określoną w załączniku do Regulaminu Sportowego i Organizacyjnego. Opłata zostaje zwrócona w przypadku uznania protestu. W przeciwnym wypadku jest to przychód Polskiego Związku Sumo.
- weryfikacja może nastąpić tylko bezpośrednio po ogłoszeniu werdyktu. Wyznaczony trener zgłasza protest Sędziemu VAR.
- wyznaczonemu trenerowi przysługuje tylko jeden protest. Jeżeli zaś protest jest uznany może on zgłosić kolejny protest.

13. REGULAMIN ZASAD I TRYBU ZMIAN PRZYNALEŻNOŚCI ZAWODNIKÓW DO KLUBÓW SPORTOWYCH W SUMO

1. Postanowienia ogólne

- 1.1. Zawodnik może reprezentować w zawodach Klub, którego jest członkiem.
- 1.2. Zawodnik startujący w zawodach powinien posiadać dokumenty zgodnie z regulaminem sportowym i organizacyjnym Polskiego Związku Sumo zwanego dalej „Regulaminem”.
- 1.3. Warunkiem reprezentowania przez zawodnika Klubu w zawodach sportowych, objętych systemami rozgrywek ustalonymi przez Regulamin jest posiadanie licencji zawodniczej.
- 1.4. Zwolnienie dla zawodników biorących udział w rozgrywkach drużynowych poza krajem /w zespołach - klubach innych krajów/ daje klub i Zarząd PZSUMO łącznie.

2. Tryb zmiany przynależności zawodników do klubu

- 2.1. Zawodnik zamierzający dokonać zmiany przynależności klubowej składa wniosek do Zarządu Klubu, którego jest członkiem, ze wskazaniem Klubu, którego członkiem zamierza zostać.
- 2.2. Zarząd Klubu, do którego zawodnik zamierza przejść jest obowiązany potwierdzić na piśmie zamiar przyjęcia zawodnika na członka Klubu.
- 2.3. Zarząd Klubu, do którego wpłynął wniosek zawodnika o zmianę przynależności klubowej, jest obowiązany rozpatrzyć wniosek i udzielić zawodnikowi pisemnej odpowiedzi w terminie 30 dni od otrzymania potwierdzenia określonego w pkt. 2.2
- 2.4. Brak odpowiedzi w terminie, o którym mowa w pkt. 2.3, uważa się za wyrażenie zgody na zmianę przynależności klubowej.
- 2.5. Zmiana przynależności klubowej przez zawodnika, który nie ukończył 18 lat, jest dozwolona za pisemną zgodą rodziców lub opiekunów prawnych.
- 2.6. Zmiana przynależności klubowej przez zawodnika kadry seniorów i kadry narodowej juniorów i kadetów wymaga akceptacji PZSUMO.
- 2.7. Zawodnik, który nie uzyskał zgody macierzystego klubu i który nie wycofał swojego wniosku o zmianę, poprzestaje być członkiem macierzystego Klubu i obowiązuje go roczna karencja od dnia otrzymania odpowiedzi o odmowie udzielenia zgody na zmianę przynależności klubowej.
- 2.8. Karencja polega na zawieszeniu prawa do reprezentowania przez zawodnika klubów w zawodach sportowych w danej dyscyplinie sportu.
- 2.9. Karencja obejmuje również zakaz startów w reprezentacji Polski.

3. Postanowienia szczegółowe

- 3.1. Zawodnik po upływie połowy okresu rocznej karencji może wystąpić z wnioskiem o jej skrócenie do Zarządu PZSUMO.
- 3.2. Od decyzji Zarządu PZSUMO zawodnikowi i Klubowi przysługuje odwołanie się do Władz wyższych (Ministerstwo Sportu i Turystyki, Sąd Arbitrażowy przy PKOl).
- 3.3. W przypadkach uzasadnionych względami szkoleniowymi Zarząd PZSUMO po zasięgnięciu opinii zainteresowanych klubów może z urzędu zmienić za zgodą zawodnika jego przynależność klubowa.
- 3.4. Zwolnienie okresowe jest udzielane zawodnikowi w razie powołania zawodnika do odbycia zasadniczej służby wojskowej, lub podjęcia nauki.
 - a) Klub macierzysty zobowiązany jest udzielić zwolnienia na starty w barwach klubu przyjmującego zawodnika na okres odbycia zasadniczej służby wojskowej,
 - b) Podjęcia przez zawodnika nauki w szkole wyższej w systemie stacjonarnym ze zmianą miejsca zamieszkania na okres studiów i nauki.
 - c) Podjęcie przez zawodnika za zgodą rodziców, nauki w szkole ponadpodstawowej w

systemie stacjonarnym, poza miejscem stałego zamieszkania, dotyczy zawodników do czasu ukończenia szkoły średniej.

3.5. Po zakończeniu zwolnienia okresowego zawodnik jest zobowiązany powrócić do Klubu, z którego uzyskał zwolnienie i reprezentować ten Klub.

3.6. W razie, gdy zawodnik zamierza na stałe zostać członkiem Klubu, który reprezentował w czasie zwolnienia okresowego stosuje się przepisy pkt 2 .

3.7. Klub, z którego odchodzi zawodnik w wyniku zmiany przynależności klubowej, może żądać od klubu, do którego zawodnik przechodzi, ekwiwalentu za wyszkolenie zawodnika.

3.8. Ekwiwalent za wyszkolenie może być ustalony w formie rzeczowej lub finansowej.

3.9. Wysokość ekwiwalentu za wyszkolenie zawodnika ustalają zainteresowane Kluby.

3.10. Wysokość ekwiwalentu za -wyszkolenie zawodnika, który zmieni przynależność klubowa po okresie karencji, lub za wyszkolenie zawodnika, który po zwolnieniu okresowym zamierza pozostać na stałe w danym Klubie, ustalają zainteresowane Kluby, w przypadku niezgodności ustala PZSUMO.

3.11. Ekwiwalent za wyszkolenie zawodnika nie przysługuje w razie zwolnienia okresowego

3.12. Za zmianę barw klubowych uznaje się także rezygnację przez zawodnika z członkostwa w macierzystym klubie sportowym oraz wnioskowanie o przynależność w innym klubie biorącym udział we współzawodnictwie sportowym w sumo, przed upłynięciem roku od dnia rezygnacji w klubie macierzystym. Zawodnikowi takiemu nie można wyrobić nowej licencji zawodniczej.

4. Postanowienia końcowe

4.1. Klub nie może wszcząć postępowania dyscyplinarnego, w stosunku do zawodnika oraz orzec wykonania zawieszanej uprzednio kary dyscyplinarnej, po złożeniu wniosku o zmianę przynależności klubowej lub powstaniu przyczyn uzasadniających uzyskanie zwolnienia okresowego.

14. REGULAMIN PRYZNAWANIA ODZNACZEŃ POLSKIEGO ZWIĄZKU SUMO

1. Polski Związek Sumo posiada cztery rodzaje wyróżnień w formie odznaczeń:

- brązowa odznaka honorowa,
- srebrna odznaka honorowa,
- złota odznaka honorowa,
- medal zasługi – „Złote Dohyo”.

2. Powyższe odznaczenia są przyznawane przez Polski Związek Sumo na podstawie zatwierdzonego przez członka Zarządu odpowiedzialnego za przyznawanie tytułów i odznaczeń oraz Prezesa Zarządu wniosku (zał. nr 1). Odznaczony otrzymuje oprócz odznaczenia legitymację z podpisem Prezesa lub Wiceprezesa Zarządu. Wnioskodawcą może być okręgowy związek sumo lub klub sportowy. Polski Związek Sumo może także przyznać odznaczenie z urzędu.

3. Odznaczenia przyznawane są w jednej z poniższych kategorii:

- zawodnik,
- trener,
- sędzia,
- działacz/sponsor,
- inne osoby działające na rzecz rozwoju sumo.

4. Warunki, jakie winien spełniać kandydat do wyróżnienia odznaką danej klasy:

KATEGORIA	KRYTERIA	WYMAGANA
-----------	----------	----------

		DOKUMENTACJA
ZAWODNIK zawodnicy, którzy reprezentowali Polskę na Igrzyskach TWG, Igrzyskach Nomad Games, Combat Games, MŚ lub ME.	Złota odznaka – medal na Igrzyskach TWG, Igrzyskach Nomad Games, Combat Games, MŚ lub ME w grupie seniorskiej, Srebrna odznaka – medal MŚ juniorów, ME młodzieżowców, Brązowa odznaka – medal na ME w grupie kadet, junior (po osiągnięciu 18 lat).	Potwierdzona przez Polski Związek Sumo klasyfikacja w postaci komunikatu końcowego zawodów.
TRENER a) Trenerzy Kadry Narodowej, b) trenerzy/instruktorzy klubowi.	a) Złota odznaka min. 8 lat lub 40 medali z imprez międzynarodowych, Srebrna odznaka min. 4 lata lub 15 medali z imprez międzynarodowych, Brązowa odznaka min. 2 lata lub 5 medali z imprez międzynarodowych, b) Złota odznaka min. 12 lat Srebrna odznaka min. 10 lat Brązowa odznaka min. 8 lat	a) Potwierdzona przez Polski Związek Sumo staż pracy. b) Potwierdzony przez Polski Związek Sumo lub klub sportowy staż pracy.
SĘDZIA a) sędziowie międzynarodowi IFS, b) sędziowie międzynarodowi EFS, c) sędziowie związkowi.	a) Złota odznaka min. 4 lata, Srebrna odznaka min. 3 lata, Brązowa odznaka min 2 lata; b) Złota odznaka min. 8 lat, Srebrna odznaka min. 5 lat, Brązowa odznaka min 4 lata; c) Złota odznaka min. 16 lat, Srebrna odznaka min. 10 lat, Brązowa odznaka min 8 lat.	Potwierdzony przez Polski Związek Sumo staż pracy.
DZIAŁACZE/SPONSORZY a) działalność społeczna, b) działalność zawodowa.	a) Złota odznaka min. 16 lat, Srebrna odznaka min. 12 lat, Brązowa odznaka min 8 lat; b) Złota odznaka min. 20 lat, Srebrna odznaka min. 15 lat, Brązowa odznaka min 10 lat.	Potwierdzony przez Polski Związek Sumo staż.
INNE OSOBY Do odznaczenia mogą być nominowane także inne osoby za długoletnią owocną pracę dla sumo.	Złota odznaka min. 10 lat, Srebrna odznaka min. 8 lat, Brązowa odznaka min. 6 lat.	Potwierdzona przez PZT lista dokonań.

- b) Obligatoryjny odstęp pomiędzy przyznaniem kolejnego odznaczenia honorowego wynosi dwa lata.
c) Medal zasługi – „Złote Dohyo” – przyznawany przez Zarząd Polskiego Związku Sumo na podstawie Uchwały Zarządu.

5. Honorowe odznaczenia brązowe, srebrne i złote mogą być wręczane przez członków Zarządu Polskiego Związku Sumo lub Prezesów Okręgowych Związków Sumo podczas uroczystości centralnych Polskiego Związku Sumo np. Krajowy zjazd Delegatów Polskiego Związku Sumo, Puchary i Mistrzostwa Polski oraz

innych wydarzeń o szczególnym znaczeniu. Medal zasługi – „Złote Dohyo” może być wręczany jedynie przez Prezesa Zarządu podczas Walnego Zjazdu Delegatów oraz innych wydarzeń uznanych przez Prezesa Zarządu.

6. Za szczególnie wybitne osiągnięcia sportowe, szkoleniowe, organizacyjne i sponsorskie w uzasadnionych przypadkach Prezes Zarządu bądź Zarząd Polskiego Związku Sumo (w przypadku medalu zasługi – „Złote Dohyo”) może przyznać odznaczenie mimo niespełnienia przez kandydata w pełni przyjętych kryteriów. Odznaczenia mogą być przyznawane pośmiertnie. Kandydat nie może ubiegać się o wyróżnienie w okresie odbywania kary dyscyplinarnej ani w przypadku działania na szkodę Polskiego Związku Sumo, bądź sportu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach

7. Prezes Zarządu może wyznaczyć inną osobę do wręczenia odznaczeń.

Tracą moc obowiązujące Zarządzenia i Uchwały w tym zakresie wydane przez Zarząd przed 30 listopada 2021 roku.

Do interpretacji niniejszego Regulaminu upoważniony jest Zarząd PZSUMO.

Krotoszyn 30 listopada 2021 r.

Wniosek o nadanie odznaczenia Polskiego Związku Sumo

1. brązowej honorowej odznaki Polskiego Związku Sumo*
2. srebrnej honorowej odznaki Polskiego Związku Sumo*
3. złotej honorowej odznaki Polskiego Związku Sumo*
4. medalu Polskiego Związku Sumo za zasługi*

* - niepotrzebne skreślić

Dane Wnioskodawcy:

(okręgowy związek sumo lub klub sportowy)

Nazwa Stowarzyszenia:

.....

Adres Stowarzyszenia:

.....

Dane Kandydata:

Nazwisko Imię

Adres zamieszkania

Przynależność Klubowa

Przebieg pracy i/lub działalności społecznej:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

podpis Wnioskodawcy

Opinia członka Zarządu odpowiedzialnego za przyznawanie tytułów i odznaczeń:

.....
.....

podpis

Przyznano wyróżnienie..... nr.....

Na podstawie decyzji Prezesa/uchwały Zarządu Polskiego Związku Sumo nr z dnia

podpis Prezesa Zarządu Polskiego Związku Sumo

Tabela opłat licencyjnych w roku 2022

ZAWODNICY	WYSOKOŚĆ OPŁATY ZA WYDANIE LICENCJI
Młodzik	35 zł
Kadet	40 zł
Junior	45 zł
Młodzieżowiec U21	55 zł
Młodzieżowiec U23	55 zł
Senior	60 zł

INNE	WYSOKOŚĆ OPŁATY ZA WYDANIE LICENCJI
Sędzia	100 zł
Trener	100 zł
Instruktor	100 zł
Klub Sportowy	380 zł
Okręgowy Związek Sumo	380 zł
Opłata wpisowa dla nowych klubów	100 zł

Tabela opłat startowych w roku 2022

GRUPA WIEKOWA	WYSOKOŚĆ OPŁATY
Senior	50 zł
Młodzieżowiec U23	40 zł
Młodzieżowiec U23	40 zł
Junior	30 zł
Kadet	25 zł
Młodzik	20 zł
Turniej Drużynowy wszystkich grup wiekowych	50 zł

Tabela innych opłat w roku 2022

	WYSOKOŚĆ OPŁATY
Zmiana barw klubowych	200 zł
Zgłoszenie zawodnika po terminie	200 zł
Weryfikacja VAR	200 zł (kwota zwracana przy uznaniu protestu)
Zaświadczenie pojedyncze	17 zł
Zaświadczenie grupowe	50 zł

*Licencja za dany rok będzie wygenerowana dla klubu tylko i wyłącznie przy braku zobowiązań wobec Polskiego Związku Sumo.

Kryteria przydzielania części pobranych opłat startowych

Maksymalna wartość przyznanej opłaty startowej nie może przekroczyć poziomu 30% w przypadku MP Juniorów lub MP Kadetów, a w przypadku pozostałych imprez centralnych 70%

Za poszczególne starania uzyskać można:

10% - za przyznawanie medali, które są odlewane. Pozostałe medale 5% (medale za miejsca 1-3),

5% - za przyznawanie dyplomów,

10% - za przyznawanie indywidualnych pucharów dla zawodników, bądź medali dla trenerów za zajęcie pierwszego miejsca przez zawodnika,

20% - wyżywienie sędziów (posiłek przeddzień zawodów – 10%, obiad w dniu zawodów – 10%),

5% - Baner z nazwą imprezy, plakaty lub inne ogłoszenia,

10% - zabezpieczenie obsługi medycznej (5%) i strefy bezpieczeństwa wokół *dohyo* (5%),

10% - rodzaj obiektu, na którym rozgrywane są zawody (wielkość hali sportowej, zapewnienie szatni, miejsc dla kibiców).

10% - transmisja online imprezy lub zabezpieczenie mediów w postaci telewizji o zasięgu co najmniej wojewódzkim,

10% - *dohyo* na podwyższeniu,

5% - zabezpieczenie baldachim,

10% - zabezpieczenie kamer i obsługi systemu do obsługi VARu,

5% - nagrody rzeczowe dla zawodników.

Za brak odegrania hymnu lub wywieszenia flagi Rzeczypospolitej Polski podczas Mistrzostw Polski danej grupy wiekowej odejmuje się 10% puli.